

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Finanční analýza ve vybrané obchodní společnosti
Financial Analysis in the Selected Business Company

Student: Alžběta Marková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Marcela Palochová, Ph.D.

Ostrava 2016

Zadání bakalářské práce

Student: **Alžběta Marková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: **Finanční analýza ve vybrané obchodní společnosti**
Financial Analysis in the Selected Business Company
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Význam a charakteristika finanční analýzy
 3. Charakteristika obchodní společnosti
 4. Zhodnocení finanční situace obchodní společnosti
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Ostrava: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- KNÁPKOVÁ, Adriana a kol. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 160 s. ISBN 978-80-247-5534-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

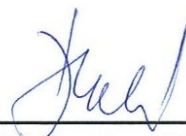
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Marcela Palochová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

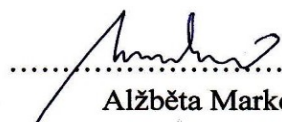
Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.
Přílohy č. 1, 2 a 3, dané mi k dispozici, jsem samostatně upravila a vložila.“

V Ostravě 6. 5. 2016

.....
Alžběta Marková

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Význam a charakteristika finanční analýzy	7
2.1	Uživatelé finanční analýzy	7
2.2	Zdroje informací pro finanční analýzu	8
2.2.1.	Rozvaha.....	9
2.2.2.	Výkaz zisku a ztráty	13
2.2.3.	Výkaz peněžních toků	15
2.2.4.	Provázanost účetních výkazů	16
2.3	Vybrané metody finanční analýzy	17
2.3.1.	Metody elementární analýzy	18
I.	Absolutní ukazatele	18
II.	Rozdílové ukazatele.....	19
III.	Poměrové ukazatele	21
3	Charakteristika obchodní společnosti	30
3.1	Historie a základní informace.....	30
3.2	Předmět podnikání.....	31
3.3	Organizační struktura společnosti	31
3.4	Zaměstnanci.....	34
3.5	Výrobní program podniku	35
3.6	Dotační program	36
3.7	Technologie výroby	36
3.7.1	Vymezení jednotlivých úseků	37
3.8	Strategické cíle společnosti	38
3.9	Významní odběratelé	39
3.9.1.	Zahraniční odběratelé.....	39
3.9.2.	Tuzemští odběratelé	39
4	Zhodnocení finanční situace obchodní společnosti	40
4.1.	Horizontální analýza.....	40
4.1.1.	Horizontální analýza aktiv	40
4.1.2.	Horizontální analýza pasiv	41
4.1.3.	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty.....	43

4.2	Vertikální analýza.....	44
4.2.1.	Vertikální analýza aktiv	44
4.2.2.	Vertikální analýza pasiv	45
4.2.3.	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty.....	46
4.3	Analýza čistého pracovního kapitálu.....	47
4.4	Analýza poměrových ukazatelů.....	49
4.4.1.	Ukazatele likvidity	49
4.4.2.	Ukazatele rentability	50
4.4.3.	Ukazatele zadluženosti	53
4.4.4.	Ukazatele aktivity.....	55
5	Závěr	58
	Seznam použité literatury.....	61
	Seznam zkratk	63
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Cílem každého podniku je stabilita a rozvoj, kterých se podnik snaží dosáhnout prostřednictvím stanovených záměrů. Cestou k vybudování stabilního podniku s vyrovnanou výkonností je mimo jiné efektivní využívání majetku podniku, zhodnocování vložených prostředků, řízení a rozvoj lidských zdrojů, a rovněž průběžné analyzování dosažených výsledků. Pro stanovení záměrů podniku, je v první řadě nutné si ujasnit, jakých cílů chceme dosáhnout, a stanovit si plán, který nás k těmto cílům dovede. Je nutná znalost trhu a způsob, jak se mu přizpůsobit. Toho lze dosáhnout analyzováním potřeb zákazníků a na tyto pak pružně reagovat. Kvalitní management podniku cíle a záměry stanovuje, hledá způsoby jejich dosažení, realizaci cílů a záměrů řídí a následně kontroluje. Kontrola je jednou z nejdůležitějších částí celého procesu, protože nám poskytuje zpětnou vazbu stanovených a realizovaných cílů a záměrů. Kontrolu lze provádět na základě kvalitně zpracovaných informací a účetních výkazů, prostřednictvím kterých lze analyzovat odchylky v hospodaření a navrhnout případná další řešení a postupy.

Většina podniků monitoruje své finanční zdraví na základě finanční analýzy. Finanční analýza slouží ke zjišťování ekonomické situace podniku, tj. poskytuje informace o efektivnosti hospodaření, o nakládání s majetkem podniku a o zdrojích financování. Finanční analýzou zjištěné výsledky slouží ke zjišťování slabých a silných stránek podniku a lze ji využít i ke srovnání mezi podniky s obdobným podnikatelským záměrem. Informace a data jsou čerpány z finančních výkazů, které jsou vytvořeny na základě reálných účetních operací. Pro kvalitně zpracovanou finanční analýzu je důležité, aby údaje byly zpracované za minimálně tři účetní období. Čím více účetních období finanční analýza zahrnuje, tím kvalitnější a přesnější informace můžeme získat. Finanční analýza porovnává stavy minulé, tyto pak mohou díky získaným informacím ovlivnit budoucí vývoj podniku a mohou pomoci se vyhnout možným nežádoucím situacím.

Cílem této bakalářské práce je posouzení finanční situace společnosti ZK Design a. s. za období 2012 až 2014, a to prostřednictvím metod finanční analýzy. Ke zhodnocení finančního zdraví společnosti budou aplikovány metody horizontální a vertikální analýzy a analýza s použitím poměrových ukazatelů.

Bakalářská práce je rozvržena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část je součástí druhé kapitoly. Praktická část je zahrnuta v kapitole třetí a čtvrté. Třetí kapitola zahrnuje popis vybrané obchodní společnosti a čtvrtá kapitola obsahuje interpretaci výsledků finanční analýzy společnosti ZK Design.

Cílem druhé kapitoly je popis teorie finanční analýzy. Charakterizuje význam finanční analýzy, dále uživatele, kteří výsledky finanční analýzy studují, zdroje, ze kterých je čerpáno a popis vybraných metod finanční analýzy.

Cílem třetí kapitoly je představením vybrané obchodní společnosti ZK Design a.s., u které je finanční analýza prováděna. Kapitola přináší základní informace o společnosti, předmět podnikání, organizační strukturu, zaměstnance a řízení lidských zdrojů, výrobní program, dotační program, technologii výroby, strategické cíle a významné odběratele společnosti.

Cílem čtvrté kapitoly je provedení finanční analýzy ve společnosti ZK Design a.s. s použitím metod absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů. Veškeré data a informace, na základě kterých je finanční analýza zpracovávána, vychází z výročních zpráv a interních údajů společnosti. Cílem závěru je zhodnocení dosažených výsledků a navržení případných opatření nebo doporučení.

V této bakalářské práci byla aplikována tato metodologie. Ve druhé kapitole a třetí kapitole byla použita metoda popisu. Ve čtvrté kapitole byla použita metoda komparace, analýzy a syntézy.

2 Význam a charakteristika finanční analýzy

Finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení podniku. Oproti jiným finančním oblastem, není upravována žádnými právními předpisy či mezinárodními standardy. Finanční analýza hodnotí silné a slabé stránky celého podniku. Poskytuje údaje o hospodaření podniku s majetkem a zdroji, ze kterých byl pořízen. Slouží ke komplexnímu posouzení finanční situace a výkonnosti podniku pomocí dat získaných z účetních výkazů. Z těchto dat se finanční stav podniku vyhodnocuje pomocí poměrových finančních ukazatelů. Finanční ukazatelé jsou základními nástroji finanční analýzy. Slouží pro porovnání stavu předešlého a současného a zjištění perspektiv či opatření do budoucna. Ukazatelé odrážejí úspěšnost podnikové strategie a schopnost podniku pružně reagovat na ekonomické výkyvy. Aby podnik dosahoval co nejlepší finančních výsledků a byl finančně stabilní, je třeba vytvářet zisk, zhodnocovat vložené zdroje a zajišťovat platební schopnost. [1, 6]

2.1 Uživatelé finanční analýzy

Informace plynoucí z finanční analýzy neslouží pouze samotnému podniku, ale i dalším zainteresovaným osobám, které jsou s podnikem úzce spjaté. Uživatelé finanční analýzy se dělí na externí a interní.

Mezi externí uživatele finanční analýzy patří investoři, obchodní partneři, státní instituce, banky a jiní věřitelé či konkurence. Interní uživatelé pracují přímo uvnitř podniku. Interními uživateli se rozumí manažeři a zaměstnanci. [2]

Investoři se zajímají o zhodnocení a návratnost investic vložených do podniku. Finanční analýzy slouží investorovi ke zjednodušení v rozhodování, kam své volné finanční prostředky vložit. Rozhodující vliv na investování volných prostředků má míra rizika, očekávaný výnos, likvidita podniku a strategické úmysly podniků. Investor porovnává několik potenciálních variant a vybere pro něj tu nejvýhodnější.

Obchodními partnery se rozumí dodavatelé a odběratelé. Pro dodavatele je nejdůležitější včasné placení závazků, které podnik vůči nim má. Z pohledu finanční analýzy se jedná o likviditu a zadluženost podniku. Naopak u odběratelů je kladen důraz na kvalitu a včasné dodání objednávky za příznivou cenu. Pokud obě strany tyto předpoklady splňují, mohou navázat i dlouhodobější spolupráci. [6]

Státní instituce mají zájem na rozvoji ekonomiky dané země. Část zisků podniky odvádějí ve formě daní a jiných poplatků spojených s provozováním činnosti. Čím vyšší jsou zisky podniků, tím vyšší má stát příjmy do státního rozpočtu. Data z finančních analýz podniků

slouží pro kontrolu placení daní, poskytování a čerpání dotací, a v neposlední řadě i pro statistické účely.

Banky poskytují podnikům peněžní prostředky formou úvěru. V první řadě ale prověřují bonitu podniku. Banky chtějí mít jistotu, že podnik bude schopen dluh včetně úroků splácet. Čím nižší je bonita podniku, tím méně finančních prostředků je banka ochotna poskytnout. V těchto případech je riziko spojené s nesplacením úvěru značnější a banka si nárokuje i vyšší úrok. Z hlediska finanční analýzy jsou pro věřitele klíčové ukazatele likvidity a rentability.

Konkurence se snaží získat údaje o hospodářském stavu v podnicích, které vykonávají podobnou činnost v odvětví jako ony. Tyto získané informace poté mohou sloužit k vyvarování se chyb či k získání výhody oproti konkurenci. V praxi nastávají situace, kdy podniky nepodávají zcela reálné údaje, ale naopak zkreslené.

Manažeři se zabývají strategiemi, plánováním a cíli podniku. Jsou odpovědní za celkové fungování podniku. Finanční analýzu využívají pro krátkodobé a především dlouhodobé řízení. Dále finanční analýza slouží jako východisko při rozhodovacích procesech. V případě odchylek hledají příčinu a snaží se o nápravu. Manažeři zabezpečují získávání finančních prostředků a jejich následné umístění, optimální kapitálovou strukturu, rozdělení upotřebitelného zisku a likviditu.

Zaměstnanci preferují zachování pracovních míst a zvyšování mzdového ohodnocení. Toho lze dosáhnout, pokud je podnik ziskový a finančně stabilní. Záleží také ale i na personální politice podniku. Ta by měla dostatečně zaměstnance motivovat k většímu pracovnímu výkonu a nasazení. [1, 6]

2.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Úspěšnost finanční analýzy je závislá na kvalitě a komplexnosti vstupních informací. Proto je nezbytné podchytit všechna data a vyeliminovat ta, která by zkreslovala výsledky o finančním stavu podniku. Zdroje informací pro finanční analýzu jsou získávány převážně z účetních výkazů. Účetní výkazy se dělí na 2 skupiny: finanční účetní výkazy a vnitropodnikové účetní výkazy. Finanční účetní výkazy jsou výkazy pro širokou veřejnost a jsou volně přístupné ve veřejném rejstříku. Vnitropodnikové účetní výkazy slouží pouze k vnitřním potřebám podniku a zpřesnění výsledků finanční analýzy. [6]

Pro sestavení finanční analýzy jsou nejpodstatnější základní účetní výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,

- výkaz peněžních toků (Cash Flow).

Veškeré tyto výkazy jsou povinnou součástí účetní závěrky. Musí věrně a poctivě zobrazovat stav majetku, zdrojů krytí a výsledku hospodaření. Struktura rozvahy a výkaz zisku a ztráty je přesně vymezená Ministerstvem financí prováděcím předpisem a nelze ji sestavit odlišně.

Od 1. 1. 2016 mají povinnost zveřejňovat účetní závěrku ve sbírce listin subjekty zapisující se nejen do obchodního rejstříku (dnes veřejný rejstřík), ale i ostatní subjekty, které se nově zapisují do veřejného rejstříku. Účetní jednotky spadající do kategorie mikro a malé mohou sestavovat účetní závěrku ve zkráceném rozsahu, pokud nepodléhají povinnému auditu. Účetní závěrku sestavují v plném rozsahu účetní jednotky velké, střední a účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. [9]

Zveřejňování účetní závěrky rozšířeného počtu subjektů zaručuje větší transparentnost a umožňuje tak ověření hospodaření dalších subjektů. Budoucí obchodní partneři mohou získat informace o hospodaření subjektu, se kterým chtějí navázat kontrakt. Veškeré tyto informace o daných subjektech jsou veřejné přístupné všem a snadno dohledatelné. Dále novela zpřísňuje podmínky vykazování účetní závěrky, na což se bude striktně dohlížet. Menším společnostem je však vykazování účetní závěrky značně ulehčeno. Zveřejňují pouze rozvahu a přílohu k účetní závěrce, zbylé výkazy jsou dobrovolné. Zveřejněním VZZ společnost poskytuje i konkurenci přehled o hospodaření.

2.2.1. Rozvaha

Rozvaha je výkazem stavovým. Sestavuje se k určitému datu. Zachycuje bilanční formou stav majetku na straně aktiv a zdrojů jeho krytí na straně pasiv. Bilanční stav znamená:

$$Aktiva = Pasiva \quad (2.1)$$

Představuje věrný obraz ve třech základních oblastech – majetkové situaci podniku, zdrojích financování a finanční situaci podniku.

Majetková situace podniku odráží členění majetku, způsob ocenění, míru opotřebení, rychlost obratu, optimálnost složení aktiv apod. Zdroje financování zachycují, z jakých zdrojů je majetek pořizován. Zdroje dělíme na vlastní a cizí. Finanční situace podniku zachycuje velikost zisku či ztráty, které podnik dosáhl na konci období. Pokud podnik produkuje zisk, může jej dále rozdělovat do dalších vytvořených fondů či vyplácet ve formě dividend. [6]

V následující Tab. 2.1 je znázorněna detailní struktura aktiv a pasiv v rozvaze.

Tab. 2.1 Struktura rozvahy

Označ.	AKTIVA	Označ.	PASIVA
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Ážio a kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Fondy ze zisku
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let
		A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období
Označ.	AKTIVA	Označ.	PASIVA
		A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku
C.	Oběžná aktiva	B. + C.	Cizí kapitál
C.I.	Zásoby	B.	Rezervy
C.II.	Pohledávky	C.	Závazky
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	C.I.	Dlouhodobé závazky
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	C.II.	Krátkodobé závazky
C.III.	Krátkodobý finanční majetek		
C.IV.	Peněžní prostředky		
D.	Časové rozlišení aktiv	D.	Časové rozlišení pasiv

Zdroj: [1] – vlastní zpracování

Aktiva

Za aktiva (majetek) se považují ekonomické zdroje podniku, kterými je schopen disponovat. Čím kratší je doba použitelnosti, tím rychleji lze majetek proměnit na peníze a uhradit nevyhnutelné závazky. Aktiva se dělí z hlediska času na dlouhodobá, krátkodobá a ostatní.

Dlouhodobým majetkem se rozumí stálá aktiva. Dlouhodobý majetek se postupně opotřebovává a doba upotřebitelnosti je delší než 1 rok. Opotřebení je vyjádřeno pomocí odpisů, které jsou dále promítány do nákladů. Jedná se o nejméně likvidní složku majetku – delší doba transformace na peněžní prostředky. Dlouhodobý majetek se dělí na: hmotný, nehmotný a finanční. Každý majetek má svoji hodnotu. Účetní jednotka si stanoví finanční limit pro

zařazení do jednotlivých kategorií majetku. V některých případech majetek splňuje dobu použitelnosti delší než 1 rok, ale hodnota je nižší než stanovený limit. Tento majetek se považuje za drobný dlouhodobý majetek. **Dlouhodobý majetek hmotný** má fyzickou podstatu. Doba použitelnosti je delší než 1 rok. Dlouhodobý majetek hmotný je pořizován k zajištění běžné činnosti podniku. Patří mezi něj samostatné movité věci a soubory movitých věcí, budovy, stavby, pozemky, dospělá zvířata, umělecká díla apod. **Dlouhodobý majetek nehmotný** nemá hmotnou podstatu a ekonomický užitek plyne z různých oprávnění, která jsou s nimi spojené. Mezi dlouhodobý nehmotný majetek se řadí nehmotné výsledky výzkumu, patenty, licence, software, autorská práva apod. **Dlouhodobý finanční majetek** se pořizuje z důvodu nabytí dlouhodobého úměrného výnosu, podstatného vlivu v jiném podniku nebo získání výnosu plynoucího z růstu tržní hodnoty určitého zboží. Za dlouhodobý finanční majetek se považují podílové cenné papíry a vklady, půjčky podnikům apod. Dlouhodobý finanční majetek se neodepisuje. Nedochází k jeho opotřebení a snížení hodnoty. [6]

Krátkodobý majetek se postupně spotřebovává a jeho doba použitelnosti je kratší než 1 rok. Krátkodobý majetek se obrací ve výrobním procesu a je neustále v pohybu. Čím kratší je doba obratu, tím větší zisk přináší. Dělí se na zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek. **Zásoby** představují vstupy do činnosti podniku, které se postupně rozpracovávají a proměňují na hotové výrobky, které se později prodají a přináší tržby. Mezi zásoby patří materiál, polotovary, zboží, hotové výrobky, zvířata apod. **Pohledávky** představují nárok věřitele na zaplacení dlužné částky za zboží či služby. Pohledávky mají podobu peněžní či nepeněžní. Doba splatnosti pohledávek je kratší než 1 rok. Nejčastěji se jedná o pohledávky z obchodních transakcí, za zaměstnanci, za státem apod. **Krátkodobý finanční majetek** je nejlikvidnější forma majetku. Doba splatnosti nebo vlastnictví je kratší než 1 rok. Do této kategorie majetku spadají krátkodobé cenné papíry, peněžní prostředky v hotovosti a na bankovních účtech, státní pokladniční poukázky apod. [1]

Ostatní aktiva zahrnují položky časového rozlišení. V účetním období lze uvést pouze ty náklady a výnosy, které s tímto obdobím věcně a časově souvisejí. Časový nesoulad vzniká mezi příjmy-výnosy a výdaji-náklady. Například se jedná o nájemné placené předem nebo provedené, ale dosud nevyúčtované práce.

Pasiva

Pasiva představují zdroje podniku, které slouží ke krytí podnikových aktiv (majetku). Pasiva znázorňují závazky vůči věřitelům, vůči vlastníkům a nakládání s výsledkem hospodaření. Člení se z hlediska vlastnictví na vlastní kapitál, cizí kapitál a ostatní pasiva.

Vlastní kapitál je tvořen základním kapitálem, kapitálovými fondy, rezervními fondy, fondy ze zisku a v neposlední řadě výsledkem hospodaření z minulých let nebo běžného účetního období. **Základní kapitál** je souhrnem počátečních peněžních a nepeněžních vkladů společníku především při zakládání společnosti. Společníci vkládají tyto prostředky do společnosti se záměrem získat nebo navýšit svůj podíl ve společnosti. Výše a tvorba základního kapitálu závisí na právní formě podnikání. Základní kapitál se zapisuje do obchodního rejstříku při zakládání společnosti a dále při změnách jeho výše.

Kapitálové fondy jsou tvořeny z externích zdrojů, nejde ale o cizí kapitál. Mezi kapitálové fondy patří emisní ážio, dary, dotace na pořízení majetku, vklady společníků nezvyšující základní kapitál, oceňovací rozdíly apod. [2]

Fondy ze zisku jsou fondy tvořené z kladného výsledku hospodaření společnosti. Fondy ze zisku společnosti tvoří na základě vlastního rozhodnutí. Při tvorbě se opírají o zákon o obchodních korporacích a občanský zákoník. Mezi fondy ze zisku se řadí rezervní fond, statutární fondy, sociální fondy, investiční fond apod. **Výsledek hospodaření minulých let** zahrnuje nerozdělený zisk nebo neuhrazenou ztrátu. V případě kladného výsledku hospodaření se jedná o zisk, který není dále přerozdělen do fondů či použit na výplatu dividend. **Výsledek hospodaření běžného účetního období** reprezentuje zisk nebo ztrátu při uzavírání účetního období. Tento zisk je do rozvahy převáděn z výkazu zisku a ztráty. Zisk z běžného účetního období dále účetní jednotka rozděluje do fondů, formou dividend, na úhradu ztráty z minulých let a zbylá část může být ponechána jako nerozdělený zisk. [1]

Cizí kapitál zahrnuje dluhy podniku vůči věřitelům. Se splacením těchto závazků jsou spojené i úroky, které představují cenu cizího kapitálu za jeho získání. Z pohledu finančního je cizí kapitál levnější než vlastní kapitál. Úroky, které za získání cizího kapitálu platíme, snižují daňový základ, kdežto dividendy ne. Za cizí kapitál se považují rezervy, krátkodobé a dlouhodobé závazky, úvěry a finanční výpomoci.

Rezervy slouží ke krytí budoucích výdajů nebo závazků, u kterých se domníváme, že nastanou. Není však známá částka ani čas, kdy tyto výdaje nastanou. Rezervy se tvoří na vrub nákladů. Rezervy se člení na zákonné a ostatní. Zákonné rezervy jsou z pohledu zákona o daních z příjmů uznatelným nákladem. Jejich tvorba a použití je stanovena zákonem o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu. Patří zde rezervy bankovní, rezervy v pojišťovnictví a rezervy na opravy hmotného majetku. Ostatní rezervy nejsou daňově uznatelným nákladem. Účetní jednotka si je vytváří sama dle vlastního uvážení. Jedná se o rezervy na daň z příjmů, na rizika a ztráty z podnikání, na smluvní sankce apod.

Dlouhodobé a krátkodobé závazky představují dluhy z obchodních transakcí. Dlouhodobé závazky jsou specifické dobou splatnosti delší než 1 rok. Patří mezi ně emitované dluhopisy, dlouhodobé zálohy, dlouhodobé směnky k úhradě aj. Krátkodobé závazky mají dobu splatnosti kratší než 1 rok. Řadí se mezi ně závazky vůči dodavatelům, vůči státu, zaměstnancům, různým institucím apod. **Bankovní úvěry a výpomoci** zahrnují krátkodobé a dlouhodobé půjčky od finančních a jiných subjektů. Za **ostatní pasiva** se považuje časové rozlišení, které představuje časový nesoulad vzniku příjmů-výnosů a výdajů-nákladů. Jako příklad lze uvést nájemné placené pozadu nebo předem přijaté nájemné. [1]

2.2.2. Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty (dále jen VZZ) prezentuje výši a způsob tvorby výsledku hospodaření, kterého společnost dosáhla za minulé sledované období. Výsledek hospodaření může být zisk nebo ztráta. Jde o zásadní podklad při zjišťování rentability podniku. VZZ je povinnou součástí účetní závěrky. Sestavuje se za určitý časový úsek a v pravidelných intervalech. Zachycuje pouze náklady a výnosy, které v tomto sledovaném období vznikly. Oproti rozvaze se ale nelze opírat ve výkazu zisku a ztráty o reálné Cash Flow. Náklady nemusí být zaplacený a výnosy být přijaté ve stejném sledovaném období. Zjednodušeně VZZ lze vystihnout vztahem:

$$\text{Výnosy} - \text{Náklady} = \text{Výsledek hospodaření} \quad (2.2)$$

Výnosy lze formulovat jako peněžní vyjádření výsledků plynoucích z veškerých činností, se kterými je spojen přírůstek aktiv. Převážně se jedná o výnosy z prodeje zboží a služeb. **Náklady** lze vymezit jako peněžní vyjádření spotřeby výrobních činitelů, kdy se vznikem nákladů je spojen úbytek aktiv. Náklady lze ve VZZ vyjádřit jako spotřebu, opotřebení majetku a nárůst závazků. [1]

Výsledek hospodaření za běžnou činnost může být zisk nebo ztráta. Výsledek hospodaření představuje rozdíl mezi výnosy a náklady podniku. Součet provozního a finančního výsledku hospodaření je výsledek hospodaření za běžnou činnost, od kterého se dále odečítá daň za běžnou činnost. **Provozní výsledek hospodaření** zahrnuje náklady spotřební, náklady za služby, náklady osobní, náklady za daně a poplatky, náklady za odpisy, rezervy a opravné položky provozních nákladů a jiné provozní náklady. Mezi výnosy provozního typu lze zařadit výnosy za tržby za vlastní výkony a zboží, výnosy za změny stavu vnitropodnikových zásob, výnosy za aktivace majetku a služeb, výnosy za zúčtování rezerv a opravných položek provozních výnosů a jiné provozní výnosy. **Finanční výsledek hospodaření** obsahuje náklady finanční povahy a náklady na rezervy opravné položky

finančních nákladů. Mezi výnosy se řadí výnosy finanční a zúčtování rezerv a opravných položek finančních výnosů. V následujícím schématu 2.1 je zachycen zjednodušený výpočet výsledku hospodaření za běžnou činnost.

Schéma 2.1 Výsledek hospodaření z běžné činnosti

Výsledek hospodaření z provozní činnosti

+

Výsledek hospodaření z finanční činnosti

= Výsledek hospodaření z běžné činnosti

Zdroj: [4] – vlastní zpracování

Od 1. 1. 2016 vstoupila v účinnost novela č. 221/2015 Sb. měnící zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví a novela č. 250/2015 Sb. měnící vyhlášku č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. V případě VZZ novela přinesla změnu struktury VZZ. Došlo ke zrušení mimořádných nákladů a výnosů, které se již budou vykazovat prostřednictvím provozních nákladů a výnosů. Mimořádné situace ovlivňující výsledek hospodaření budou okomentovány v příloze účetní závěrky. [9]

V následující Tab. 2.2 je zobrazen detailní postup pro výpočet výsledku hospodaření za účetní období ve VZZ.

Tab. 2.2 Výkaz zisku a ztráty

Symbol		Položka
T_p	+	Tržby za prodej vlastních výrobků, služeb a zboží
N_p	-	Provozní náklady
VH_p	=	Provozní výsledek hospodaření
V_f	+	Výnosy z finanční činnosti
N_f	-	Náklady z finanční činnosti
VH_f	=	Finanční výsledek hospodaření
VH_B	=	Výsledek hospodaření před zdaněním ($VH_p + VH_f$)
D	-	Daň z příjmů
VH	=	Výsledek hospodaření po zdanění ($VH_p + VH_f - D$)

Zdroj: [1] – vlastní zpracování

2.2.3. Výkaz peněžních toků

Výkaz peněžních toků neboli Cash flow (dále jen CF), zachycuje skutečné a nezkreslené peněžní příjmy a výdaje podniku. Příjmy tvoří přírůstky a výdaje úbytky peněžních prostředků. Peněžní prostředky představují nejlikvidnější složku majetku – peníze v hotovosti, peníze na běžných účtech a ceniny. Další položka ovlivňující velikost CF, jsou peněžní ekvivalenty. Peněžní ekvivalenty jsou krátkodobým finančním majetkem. Řadí se mezi ně krátkodobý likvidní majetek, který je lehce a rychle směnitelný na peníze. Výkaz o přehledu peněžních prostředků je z dynamického hlediska tokovou veličinou. CF lze vyjádřit jako rozdíl příjmů a výdajů za účetní období k určitému okamžiku sestavování výkazu. Peněžní tok odstraňuje časový nesoulad mezi příjmy-výnosy a výdaji-náklady, který nelze zaznamenat u výkazu zisku a ztráty. [1, 6]

„Pokud nedosáhne podnik v některém ze sledovaných let zisku, není to pozitivní zpráva, ale nemusí jej to bezprostředně ohrožovat. Pokud však podniku dojdou peníze, které nutně potřebuje na každodenní běžné fungování, může to mít velice významný dopad na jeho vlastní existenci.“, jak tvrdí Knapková (2013, s. 48)

Výkaz CF lze sestavit pomocí 2 metod – přímé a nepřímé.

Přímá metoda je sestavována na základě skutečných plateb, kdy CF se určí z rozdílu všech příjmů a výdajů za dané období. Jedná se o přehled všech účetních operací, které měly dopad na změnu množství peněz. Tyto operace se projeví jako přírůstek či úbytek finančního majetku. Následující Schéma 2.1 zachycuje postup výpočtu CF přímou metodou.

Schéma 2.2 Výpočet cash flow přímou metodou

Počáteční stav peněžních prostředků + Příjmy za dané období - Výdaje za dané období <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> = Konečný stav peněžních prostředků	}	CF celkem
--	---	-----------

Zdroj: [2] – vlastní zpracování

Nepřímá metoda počítá s výsledkem hospodaření, kdy se čistý zisk přetváří do pohybu peněžních prostředků. Vychází z položek nepeněžních operací, změn stavu zásob, změn stavu pohledávek, změn stavu závazků a položek finanční a investiční činnosti, které opodstatňují rozdíl mezi výsledkem hospodaření a výsledným peněžním tokem. Sestavení nepřímé metody se skládá z tří částí: CF provozní, investiční a finanční činnosti.

Provozní činnost zahrnuje základní výdělečnou činnost podniku a ostatní činnosti, které nemají investiční a finanční charakter. Investiční činností se rozumí pořízení a prodej dlouhodobého majetku, eventuálně činnost spojená s poskytováním úvěrů, půjček apod. Za

finanční činnost se považuje činnost, která má za důsledek změnu ve výši a struktuře vlastního majetku či závazků. [5]

V následující Tab. 2.3 je znázorněn zjednodušený výpočet CF nepřímou metodou.

Tab. 2.3 Cash flow nepřímou metodou

Symbol		Položka
EAT	+	Čistý zisk
ODP	+	Odpisy
Δ ZAS	-	Změna stavu zásob
Δ POHL	-	Změna stavu pohledávek
Δ KZSV	+	Změna stavu krátkodobých závazků
Δ KCP	-	Změna stavu krátkodobých cenných papírů
CF_{prov}	=	CF z provozní činnosti
Δ DA	-	Přírůstek dlouhodobých aktiv (investice)
CF_{inv}	=	CF z investiční činnosti
Δ BÚ	+	Změna dlouhodobých závazků
Δ NZ	+	Změna nerozděleného zisku minulých let
DIV	-	Dividendy
EA	+	Emise akcií
CF_{fin}	=	CF z finanční činnosti
CF_{cel}	=	CF celkem = CF_{prov} + CF_{inv} + CF_{fin}

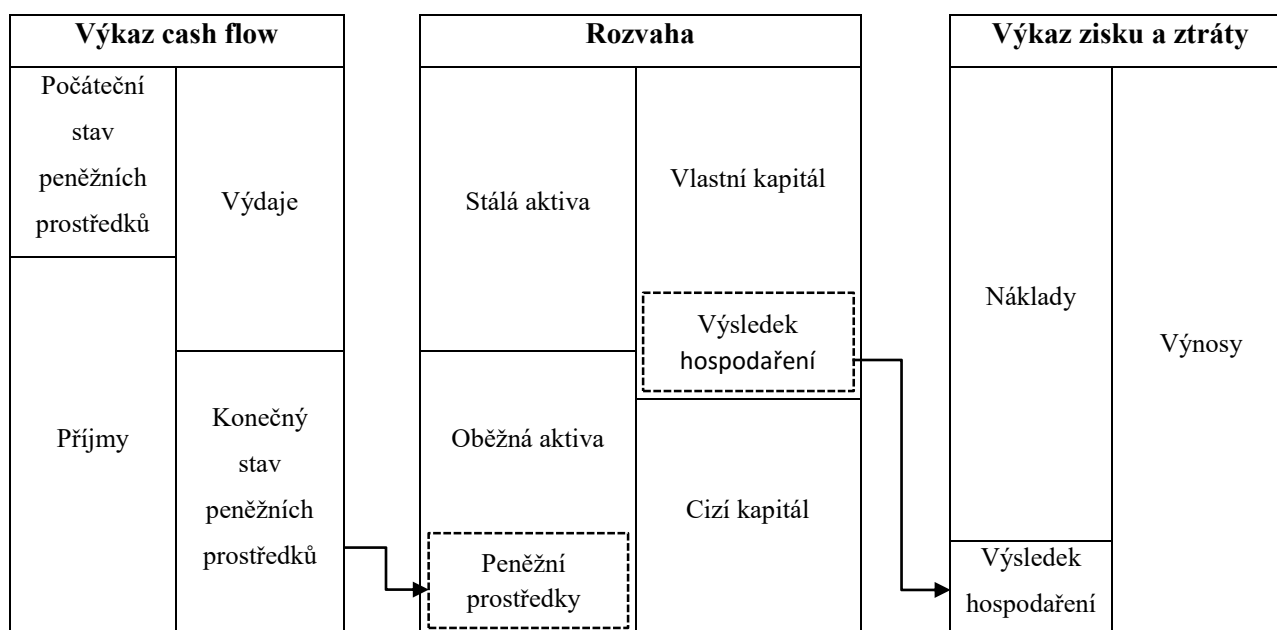
Zdroj: [1, 6] – vlastní zpracování

2.2.4. Provázanost účetních výkazů

Tyto tři výkazy jsou spolu provázány v tzv. tříbilančním systému. Za klíčový výkaz se považuje rozvaha. VZZ a CF jsou výkazy sekundární. Rozvaha zobrazuje stav majetku a zdrojů jeho krytí. VZZ přibližuje tvorbu výsledku hospodaření pomocí výnosů a nákladů. CF objasňuje změny peněžních prostředků prostřednictvím skutečných příjmů a výdajů. Konečný stav peněžních prostředků z výkazu CF je převeden do výsledné rozvahy jako aktivum, výsledek hospodaření jako pasivum. Po těchto posledních krocích musí být zachován bilanční systém, kdy aktiva se rovnají pasivům. [6]

Následující Schéma. 2.2 zachycuje spojitost mezi účetními výkazy

Schéma 2.3 Provázanost účetních výkazů

Zdroj: : [1] – vlastní zpracování

2.3 Vybrané metody finanční analýzy

Existuje velké množství metod finanční analýzy pro posouzení finančního zdraví podniku. Je důležité si uvědomit, pro koho je analýza sestavována a s jakým záměrem. Při výběru té nejlepší možné varianty je třeba hledět na účelnost, nákladnost a spolehlivost vybrané metody. **Účelnost** představuje odpovědnost vůči stanovému cíli, pro který je finanční analýza tvořena. Je nutné si uvědomit, že každý podnik má jiné požadavky a úmysly, pro které je prováděna finanční analýza. **Nákladnost** znamená vynaložení určitých finančních prostředků na vypracování plnohodnotné finanční analýzy pověřeným analytikem či externí firmou. Při zpracování finanční analýzy se musí s těmito náklady počítat. Podnik však očekává částečnou návratnost takto vynaložených nákladů tím, že minimalizuje budoucí rizika a odchylky plynoucí ze zjištěných výsledků analýzy.

Většina metod finanční analýzy je založena na výpočtu pomocí finančních ukazatelů. Finanční ukazatelé jsou přesným vyjádřením hospodářských operací. Mohou být vyjádřeny v peněžních či naturálních jednotkách nebo v procentech. Výběr vhodného finančního ukazatele záleží na cíli finanční analýzy. [6, 7]

V ekonomii jsou rozlišovány dva přístupy k hodnocení ekonomických procesů – fundamentální a technická analýza. **Fundamentální analýza** je založena na vzájemných spojitostech mezi ekonomickými a neekonomickými jevy, na zkušenostech a odhadech odborníků či přímých účastníků. Zpracovává četná kvanta údajů a informací. Hlavní náplní je analyzování a identifikace prostředí okolo podniku. Smyslem fundamentální analýzy je

posouzení účinku makroekonomického a mikroekonomického prostředí, fáze existence podniku a analýza nejpodstatnějších finančních cílů podniku. **Technická analýza** využívá matematické, matematicko-statistické a další algoritmizované metody k získání, zpracování a zhodnocení výsledků z pohledu ekonomického. Technická analýza se zabývá výběrem srovnatelných podniků, přípravou dat a ukazatelů, sběrem dat a ověření použitelnosti ukazatelů. Pro vypracování co nejhodnotnější finanční analýzy je nejvýhodnější obě tyto metody kombinovat.

Finanční analýza využívá dvě skupiny metod – elementární a metody vyšší. U **metod vyšších** je zapotřebí hlubších matematicko-statistických, teoretických i praktických ekonomických znalostí. Metody vyšší jsou náročnější na dostupnost údajů a je zapotřebí i speciální softwarové vybavení. Této metodě se věnují spíše specializované firmy. [6, 7]

2.3.1. Metody elementární analýzy

U finančních analýz je nejdůležitější časové hledisko, proto je nutné rozlišovat tokové a stavové veličiny. Stavové veličiny se vztahují k určitému stavu (okamžiku), nejčastěji se jedná o data z rozvahy. Tokové veličiny se vztahují k určitému časovému intervalu, jde o data z VZZ. Z analytického hlediska je zásadní vytvářet kvalitní časové řady, díky kterým lze považovat výsledky analýzy za objektivní. Čím kratší je sledované období, tím méně informací lze získat a tím víc nepřesností se může vyskytnout.

Metody elementární analýzy se dělí na:

- I. absolutní ukazatele,
- II. rozdílové ukazatele,
- III. poměrové ukazatele,
- IV. souhrnné indexy hodnocení.

Souhrnné indexy hodnocení pro potřeby této bakalářské práce nebudou podrobněji rozebírány.

I. Absolutní ukazatele

Mezi absolutní ukazatele lze zařadit horizontální a vertikální analýzu. Horizontální analýza srovnává vývoj v časových řadách. Vertikální analýza se zabývá procentním rozbořem komponent. [2]

Horizontální analýza

Horizontální analýza neboli analýza trendů, se věnuje časovým změnám jednotlivých položek výkazů. Položky je možné vyjádřit jako absolutní výši změn a jejich procentní

vyjádření za určité období, nejčastěji vztahu k nějakému minulému období. Analýza jednotlivých položek se provádí horizontálně, tedy po řádcích. K dosažení co nejlepší vypovídací schopnosti této analýzy je zapotřebí tvorba dostatečně dlouhých a přesných časových řad. Za dostatečně dlouhé se považují údaje za minimálně dvě sledovaná období. Pokud takto podnik postupuje, minimalizuje nepřesnosti a odchylky plynoucí z interpretace výsledků propočtu. Dále je nezbytné brát v potaz vnější a vnitřní faktory ovlivňující podnik. Pomocí dosažených výsledků je možné odhadnout objektivně i budoucí vývoj použitých ukazatelů, pokud podnik předpokládá stejný vývoj jako v minulosti. Existuje ale riziko mylného posouzení budoucího vývoje podniku. Výpočet horizontální analýzy lze vyjádřit pomocí vzorců 2.3 a 2.4.

$$\text{Absolutní změna} = ukazatel_t - ukazatel_{t-1} \quad (2.3)$$

$$\text{Procentní změna} = \frac{\text{absolutní změna} \cdot 100}{ukazatel_{t-1}} \quad (2.4)$$

kde t je běžný rok, t-1 je předchozí rok. [3, 6]

Vertikální analýza

Vertikální analýza neboli procentní rozbor, se zabývá interní skladbou absolutních ukazatelů. Je vyobrazena pomocí jednotlivých zápisů účetních výkazů jako procentní podíl k jediné vybrané základně představující 100 %. Jednodušeji lze vertikální analýzu vyjádřit jako poměr jednotlivých položek základních účetních výkazů k celkové sumě – aktiv, pasiv, výnosů, nákladů nebo tržeb. Vertikální analýza umožňuje komparaci výsledků účetních výkazů v různých obdobích podniku či u konkurenčních firem.

Vertikální analýza podává přehled o poměru dlouhodobých a oběžných aktiv a z jakých zdrojů jsou aktiva financována (vlastní, cizí). Od tohoto poměru aktiv a pasiv v rozvaze se odráží i ekonomická stabilita podniku. [6]

Vzorec 2.5 pro výpočet vertikální analýzy lze formulovat takto:

$$\text{Podíl na celku} = \frac{U_i}{\sum U_i} \quad (2.5)$$

kde U_i je hodnota dílčího ukazatele, $\sum U_i$ je velikost absolutního ukazatele. [1]

II. Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele analyzují základní účetní výkazy ve spojitosti s řízením finanční situace podniku a zaměřením na likviditu. Za rozdílové ukazatele se považují čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky. Dále je možné je označit jako finanční fondy.

Analýza fondů

Pojem „fond“ v tomto pojetí nepředstavuje zdroje krytí majetku, ale rozdíl mezi určitými položkami aktiv a pasiv. Fond znamená očištění položek aktiv od závazků z nich plynoucích. Mezi nejpoužívanější fondy lze zařadit čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky. [1, 6]

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál (dále jen ČPK) představuje rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými závazky. ČPK neboli provozní kapitál, je část oběžného majetku, který se během roku promění na peněžní prostředky a po úhradě krátkodobých závazků může být dále použit na potřeby podniku. Slouží pro zjištění platební schopnosti podniku a likvidity. Z jiného pohledu lze ČPK definovat jako část oběžného majetku, která je financována dlouhodobými zdroji.

Lze se setkat s dvěma způsoby skladby aktiv a pasiv podniku. Tzv. *překapitalizování* podniku, kdy oběžný majetek je kryt z dlouhodobých zdrojů a tzv. *podkapitalizování* podniku, kdy stálá aktiva jsou kryta krátkodobými cizími zdroji. [1]

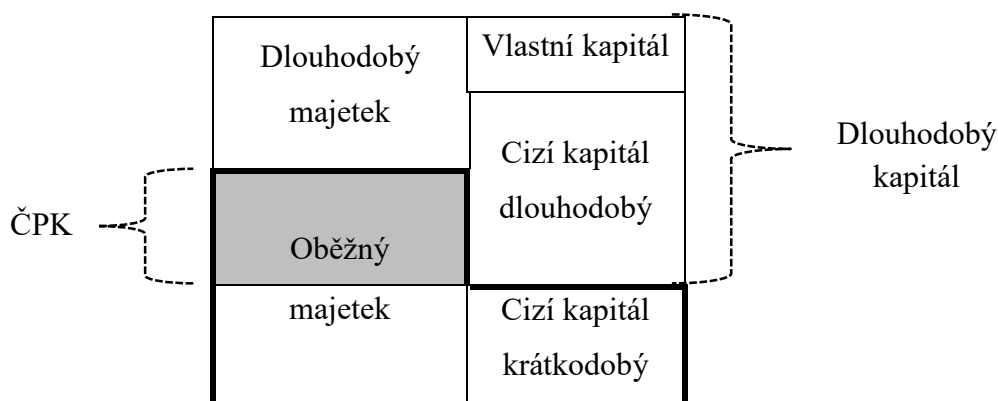
ČPK lze vyjádřit pomocí vzorců 2.6 a 2.7 následovně:

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (2.6)$$

$$\text{ČPK} = \text{dlouhodobé zdroje} - \text{stálá aktiva} \quad (2.7)$$

V následujícím Schématu 2.3 je graficky znázorněn čistý pracovní kapitál v rozvaze podniku.

Schéma 2.4 Čistý pracovní kapitál

Zdroj: [2] – vlastní zpracování

Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky jsou nejlikvidnější formou majetku. Představují rozdíl mezi pohotovými finančními prostředky a okamžitě splatnými dluhy. Znázorňují finanční sílu podniku.

Mezi pohotovité finanční prostředky lze zařadit hotovost, peníze na bankovním účtu, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé termínované vklady. [2]

III. Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele finanční analýzy slouží k zjištění údajů o finanční situaci a zdraví analyzovaného podniku. Informace jsou získávány rozбором základních účetních výkazů – rozvahy, VZZ a výkazu o peněžním toku (CF). Výkazy jsou obsaženy v účetní závěrce podniku, která je veřejně dostupná. Poměrové ukazatele lze vyjádřit jako poměr jedné nebo několika položek rozvahy, VZZ či CF k jiné položce nebo skupině položek z těchto výkazů. Ukazatele se dělí dle oblastí hodnocení hospodaření a finančního zdraví podniku na ukazatele struktury majetku a kapitálu, ukazatele tvorby výsledku hospodaření a ukazatele na bázi peněžních toků.

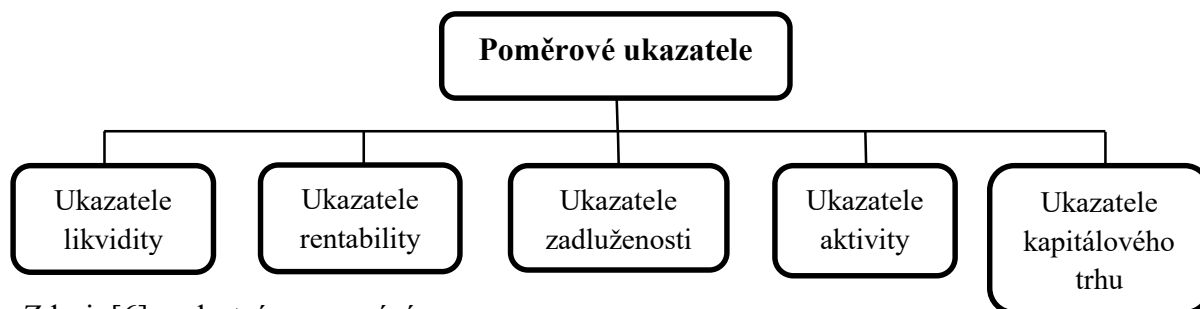
Ukazatele struktury majetku a kapitálu vychází ze základního účetního výkazu – rozvahy. Mezi tyto ukazatele se řadí ukazatele likvidity a zadluženosti

Ukazatele tvorby výsledku hospodaření vychází z VZZ a zabírají se skladbou nákladů a výnosů, pomocí kterých je tvořen výsledek hospodaření – zisk nebo ztráta.

Ukazatele na bázi peněžních toků analyzují tok finančních prostředků, tedy příjmy a výdaje.

Výběr vhodných ukazatelů pro finanční analýzu podniku záleží na cíli analýzy a konečném uživateli. Schéma 2.3 znázorňuje členění poměrových ukazatelů z hlediska jejich zaměření. [2, 6]

Schéma 2.5 Poměrové ukazatelé

Zdroj: [6] – vlastní zpracování

Ukazatele likvidity

Likvidita představuje schopnost podniku dostát svým závazkům. Jednodušeji řečeno, jestli je schopen proměnit svůj oběžný majetek na peněžní prostředky v takové době, aby byl schopen uhradit splatné závazky. Čím kratší je tato doba přeměny, tím je to pro podnik lepší. Z toho vyplývá včasné placení pohledávek a stálý či rostoucí prodej zboží. Pokud by podnik nebyl schopen splácet své dluhy ve stanovené lhůtě, mohl by se dostat do platební neschopnosti

a vést k úpadku. Likviditu lze obecně vystihnout jako podíl toho, čím lze platit ku tomu, co je nutné zaplatit. Ideální pro každý podnik je vyrovnaná úroveň likvidity. Přemíra krátkodobého majetku znázorňuje neefektivní vázanost finančních prostředků v tomto majetku. Nízká míra likvidity by mohla značit ztrátu investic, omezení prodeje, pokles ziskovosti, nižší dividendy či ztrátu kontroly nad podnikem. Likviditu lze vyjádřit pomocí tří základních ukazatelů – běžné, pohotové a okamžité likvidity. [1, 2, 6]

a) Běžná likvidita

Běžná likvidita vyjadřuje poměr veškerých oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Z tohoto vztahu vyplývá, kolikrát jsou oběžná aktiva schopna pokrýt krátkodobé závazky. Čím vyšší je hodnota vycházející z tohoto ukazatele, tím výraznější je neefektivnost vázanosti finančních prostředků v krátkodobém majetku. V tomto případě by se jednalo o ne hospodárný způsob financování, který snižuje ziskovost podniku. Pokud by hodnota byla rovna nebo menší než 1, hrozí riziko platební neschopnosti podniku. Hodnota ukazatele běžné likvidity by se měla pohybovat mezi 1,5-2,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.8)$$

b) Pohotová likvidita

Pohotová likvidita znázorňuje poměr oběžných aktiv očištěných od zásob a krátkodobých závazků. Znamená tedy, kolikrát je schopen podnik pokrýt krátkodobé závazky pomocí pohledávek a krátkodobého finančního majetku, aniž by musel zpeněžovat zásoby. Pohledávky a krátkodobý finanční majetek zastupují pohotové prostředky. Hodnota tohoto ukazatele by měla být v rozmezí 1-1,5. Pokud je hodnota menší než 1, je třeba prodávat i zásoby pro získání finančních prostředků potřebných k placení krátkodobých dluhů. Růst ukazatele naznačuje zlepšení finančního stavu.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.9)$$

c) Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita je dána poměrem krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků. Krátkodobý finanční majetek představuje nejlikvidnější formu majetku, kterým lze disponovat. Obsahuje peníze v hotovosti, peníze na běžném účtu a peněžní ekvivalenty, kterými lze ihned uhradit splatné závazky. Doporučená hodnota ukazatele okamžité likvidity by se měla udržovat v rozmezí 0,9-1,1. Za kritickou hodnotu se považuje likvidita rovná 0,2 a menší.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.10)$$

[1, 6]

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability (výnosnosti) analyzují, zdali je podnik schopen zhodnocovat vložené prostředky a vytvářet zisk. Obecně je lze vyjádřit jako podíl zisku (kladný výsledek hospodaření) a vložených zdrojů. Výsledek hospodaření představuje tokovou veličinu, kdežto vložené zdroje jsou stavovými veličinami. Veškeré informace pro sestavení jednotlivých ukazatelů jsou čerpány z VZZ a rozvahy. Ukazatele rentability posuzují efektivnost celkového působení podniku. Nejvýznamnější vypovídací schopnost mají pro akcionáře a potencionální investory. Akcionáři očekávají každoroční zhodnocování investovaných prostředků formou vyplácení dividend. Investor se zajímá o pravděpodobnou míru zhodnocení prostředků, které by do podniku byl schopen vložit. Investor má obvykle více variant, kam své volné prostředky investovat a rozhoduje se pro nevýhodnější z nich.

Pro ukazatele rentability je nejdůležitější položkou zisk. Zisk lze rozdělit do tří kategorií – zisk před úhradou úroků a daní **EBIT**, zisk před zdaněním **EBT** a zisk po zdanění **EAT**. Mezi hlavní ukazatele lze zařadit: rentabilitu aktiv (ROA), rentabilitu vlastního kapitálu (ROE), rentabilitu dlouhodobých zdrojů (ROCE), rentabilitu tržeb (ROS). [1, 2, 6]

a) Rentabilita aktiv (ROA – Return on Assets)

Rentabilita aktiv je důležitý ukazatel pro měření výkonnosti a síly podniku pomocí celkového majetku (kapitálu) vloženého do podnikání bez ohledu na zdroj financování. V čitateli je aplikován EBIT pro porovnání celkové efektivity podniku bez vlivu zadlužení a daňového zatížení.

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (2.11)$$

b) Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity)

Rentabilita vlastního kapitálu měří ziskovost vlastního kapitálu, tedy kapitálu vloženého vlastníky podniku. Posuzuje, zdali výnosnost vlastních zdrojů je vyšší, než riziko připadající na investici. Aby byl podnik lukrativní pro potencionální investory, ROE musí mít větší hodnotu, než úroková míra bezrizikových cenných papírů. ROE vychází z poměru čistého zisku a vlastního kapitálu. Udává, jaká část zisku připadá na 1 Kč vlastních zdrojů.

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní kapitál} \quad (2.12)$$

c) Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE – Return on Capital Employed)

Rentabilita dlouhodobých zdrojů hodnotí smysl dlouhodobé investování. Mezi dlouhodobé zdroje se řadí dlouhodobý kapitál vložený jak vlastníky, tak i věřiteli. Ukazatel ROCE hodnotí efektivnost hospodaření podniku a lze jej použít i pro mezipodnikové srovnání.

$$ROCE = \frac{EBIT}{(vlastní\ kapitál + dlouhodobé\ dluhy)} \quad (2.13)$$

d) Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sales)

Rentabilita tržeb posuzuje výnosnost realizovaného objemu produkce či služeb. Představuje část zisku, která připadá na 1 Kč tržeb. Obecně lze tento ukazatel definovat jako ziskové rozpětí sloužící ke stanovení ziskové marže. K mezipodnikovému srovnání se používá spíše EBIT nebo EBT. Srovnání podniků pak není ovlivněno různorodou mírou zdanění a odlišným úrokovým zatížením.

$$ROS = \frac{zisk}{tržby} \quad (2.14)$$

[1, 2, 6]

Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti slouží ke stanovení výše vlastních a cizích zdrojů sloužících k financování majetku. Pro podnik je důležité najít optimální kapitálovou úroveň složenou z obou zdrojů financování. Financování výhradně z vlastních zdrojů snižuje rentabilitu podniku, je dražší, ale z hlediska rizika bezpečnější. Financování převážně z cizích zdrojů financování sebou nese riziko, že podnik nebude schopen splácet své závazky. Pořízení však cizího kapitálu je z pohledu daňového levnější. Úroky představující cenu cizího kapitálu. Jsou daňově uznatelným nákladem a snižují daňovou povinnost. Dividendy jsou cenou vlastního kapitálu, ale nejsou daňově uznatelným nákladem. Z tohoto pohledu je financování vlastním kapitálem dražší zdroj financování. Většina potřebných údajů k výpočtu ukazatelů zadluženosti je získávána z rozvahy.

Náklady vynaložené na získání různých forem kapitálu se odvíjí i od doby splatnosti kapitálu. Čím je doba splatnosti delší, tím vyšší náklady musí podnik vynaložit. Splatnost vlastního kapitálu oproti cizímu kapitálu je neomezená.

Zadluženost značí financování majetku z cizích zdrojů. Růst zadluženosti přináší vyšší riziko, kapitál je dražší a vlastníci požadují vyšší výnosy. Doporučené rozmezí celkové zadluženosti je mezi 30-60 %.

Mezi základní ukazatele zadluženosti patří: ukazatel celkové zadluženosti, zadluženost vlastního kapitálu, podíl vlastního kapitálu na aktivech, majetkový koeficient, úrokové krytí a zatížení. [2, 6]

a) Celková zadluženost (Debt Ratio)

Ukazatel celkové zadluženosti (věřitelského rizika) měří, jaká část majetku je financována z cizích zdrojů. Růst ukazatele odráží růst rizika. Věřitelé však upřednostňují co nejnižší hodnotu celkové zadluženosti. Z finančního hlediska však dočasný růst zadluženosti může značit celkové zvýšení výnosnosti kapitálu.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.15)$$

b) Podíl vlastního kapitálu na aktivech (Equity Ratio)

Ukazatel podílu vlastního kapitálu na aktivech neboli koeficient samofinancování udává výši finanční samostatnosti a finanční stability. Je dán podílem vlastního kapitálu a majetku. Představuje, jaká část majetku je kryta vlastním kapitálem. Slouží jako doplňkový ukazatel celkové zadluženosti. Součet celkové zadluženosti a podílu vlastního kapitálu na aktivech by měl být roven 1.

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.16)$$

c) Majetkový koeficient (Equity Multiplier)

Majetkový koeficient představuje finanční páku. Finanční páka znamená optimální podíl vlastních a cizích zdrojů financování majetku. Vlastní kapitál je z pohledu financování dražší než cizí kapitál. Pro maximalizaci ziskovosti vlastního kapitálu je pro podnik výhodné část majetku financovat z cizích zdrojů. Princip finanční páky funguje, pokud je úroková míra spojená se získáním cizích zdrojů nižší než výnosnost aktiv.

$$\text{Majetkový koeficient} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.17)$$

d) Zadluženost vlastního kapitálu (Debt/Equity Ratio)

Zadluženost vlastního kapitálu udává poměr cizího kapitálu a vlastního kapitálu. Vyjadřuje, jaké množství cizího kapitálu připadá na 1 Kč vlastního kapitálu. Za optimum je považováno rozmezí 80-120 %. Pro zajištění stability je však ideálnější, pokud hodnota cizích zdrojů nepřesahuje hodnotu vlastních zdrojů.

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.18)$$

e) Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí udává, kolikrát provozní zisk pokryje nákladové úroky. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím lepší je finanční situace podniku. Doporučená hodnota ukazatele je vyšší než 1,3. Pokud podnik dosahuje hodnoty nižší, je sotva schopen ze zisku uhradit úroky a minimum dalších nákladů spojených s provozováním činnosti. Takto vedený podnik směřuje k úpadku.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \quad (2.19)$$

f) Úrokové zatížení

Ukazatel úrokového zatížení je opakem ukazatele úrokového krytí. Značí, jakou část nákladové úroky odčerpávají z provozního výsledku hospodaření. Čím nižší je hodnota ukazatele úrokového zatížení, tím vyšší podíl cizího kapitálu k financování majetku si může dovolit.

$$\text{Úrokové zatížení} = \frac{\text{nákladové úroky}}{EBIT} \quad (2.20)$$

[1, 2, 6]

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity neboli ukazatele řízení aktiv se zabývají vázaností kapitálu v různých formách aktiv. Měří, jak podnik hospodaří s majetkem a jestli je schopen zužitkovat volné prostředky. Mezi ukazatele aktivity se řadí: ukazatel obrátky celkových aktiv a doba obratu. [1, 2]

a) Obrátka celkových aktiv

Obrátka celkových aktiv neboli rychlost obratu udává, kolikrát se celková aktiva obrátí (přemění na peněžní prostředky) za určitý časový interval. Obvykle se uvádí hodnota za rok. Porovnává efektivnost využití a zhodnocování aktiv. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím lépe podnik zužitkovává veškerý majetek. Za minimální doporučenou hodnotu ukazatele se považuje 1. Výpočet je dán podílem tržeb a celkových aktiv. Pomocí něj se měří, kolik Kč tržeb připadá na 1 Kč celkových aktiv.

$$\text{Obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.21)$$

b) Doba obratu aktiv

Doba obratu aktiv značí, za kolik dnů dojde k obratu celkových aktiv vzhledem k tržbám, tzn. za jak dlouho je podnik schopen určité části majetku přeměnit na peněžní prostředky. Čím větší zastoupení mají stálá aktiva, tím je hodnota ukazatele vyšší. Obecně je preferována co nejnižší doba obratu.

$$Doba\ obratu\ aktiv = \frac{celková\ aktiva \cdot 360}{tržby} \quad (2.22)$$

c) Doba obratu zásob

Doba obratu zásob vyjadřuje počet dnů vázanosti aktiv ve formě zásob. Zásoby procházejí v podniku určitým cyklem – spotřebou, výrobou a následným prodejem. Na počátku podnik nakoupí za peníze materiál, který se dále spotřebovává. Vznikají nové výrobky, které se následně prodají konečným kupujícím. Při prodeji podnik inkasuje peníze, za které znovu nakoupí potřebné zásoby. Stejně jako u doby obratu aktiv, podniky i u tohoto ukazatele upřednostňují co nejkratší dobu obratu.

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{zásoby \cdot 360}{tržby} \quad (2.23)$$

[1, 2, 6]

d) Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek udává, za jak dlouhou dobu jsou průměrně placeny faktury. Ukazatel hodnotí platební kázeň odběratelů. Doporučená doba by neměla být delší, než obvyklá lhůta splatnosti faktur. Delší doba inkasa by mohla znamenat značné finanční obtíže pro podnik.

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{pohledávky \cdot 360}{tržby} \quad (2.24)$$

e) Doba obratu závazků

Doba obratu závazků vypovídá o platební morálce podniku vůči dodavatelům. Pro finanční stabilitu je důležité, aby doba obratu pohledávek byla kratší, než doba obratu závazků. V opačném případě by se podnik mohl dostat do finančních nesnází.

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{závazky \cdot 360}{tržby} \quad (2.25)$$

[1, 2, 6]

Ukazatele kapitálového trhu

Ukazatele kapitálového trhu vychází jak z dat účetních, tak především z dat kapitálového trhu. Slouží pro posouzení finančního zdraví a měření tržní hodnoty podniku. Ukazatele kapitálového trhu mohou využít společnosti, které volně obchodují s akciemi, tedy akciové společnosti. Ukazatele posuzují nejen minulou činnost podniku, ale odhadují i budoucí možný vývoj. Proto je využívají současní a budoucí investoři, kteří se zajímají o návratnost svých investic a celkovou dividendovou politiku společnosti. Návratnost investic se propočítává pomocí velikosti dividend a tržní hodnoty akcií. Čím lepší jsou hodnoty ukazatelů, tím je společnost atraktivnější pro investory. Mezi základní ukazatele se řadí Čistý zisk na

akcii, P/E Ratio, dividendový výnos, výplatní poměr, M/B Ratio a účetní hodnota akcie.

[1, 6]

a) Čistý zisk na akcii (EPS – Earnings Per Share)

Ukazatel čistého zisku na akcii udává, jaké množství zisku připadá na jednu kmenovou akcii. Množství zisku na jednu akcii představuje výši dividend, které lze na jednu akcii vyplatit. Záleží však na vlastnících, jak s tímto ziskem naloží. Část mohou vyplatit ve formě dividend a zbylou část použít na provoz podniku či investovat. Ukazatel je důležitý i pro potencionální investory. Pomocí něj lze stanovit přibližnou dobu návratnosti prostředků vložených do společnosti. Platí, že čím vyšší je hodnota ukazatele, tím lépe podnik působí navenek.

$$\text{Čistý zisk na akcii} = \frac{EAT}{\text{počet kusů kmenových akcií}} \quad (2.26)$$

b) Price-Earnings Ratio (P/E)

Ukazatel P/E udává počet let, během kterých výnos plynoucí z akcie splatí cenu akcie. Investoři pomocí ukazatele mohou posoudit pravděpodobný vývoj podniku, hospodářského výsledku či podíl dividend na zisku. Vyšší hodnota ukazatele je dána nižším výnosem na akcii, ale s menším rizikem. Naopak nízká hodnota P/E může znamenat větší riziko spojené s akcií, slabší rozvoj podniku či snížení hospodářského výsledku.

$$P/E = \frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{čistý zisk na jednu akcii (EPS)}} \quad (2.27)$$

c) Dividendový výnos (Dividend Yield)

Ukazatel dividendový výnos udává míru výnosnosti vložených finančních prostředků, která je dána podílem dividendy na kmenovou akcii a tržní cenou akcie. Investoři mají zájem na co nejvyšším růstu dividend. Záleží však, jak podnik naloží s výsledkem hospodaření. Část zisku může použít na potřebné investice, čímž se sníží výše dividend. V budoucnu podnik může kompenzovat pokles dividend zvýšením tržních cen akcií.

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{dividenda na kmenovou akcii}}{\text{tržní cena akcie}} \quad (2.28)$$

[1, 2, 6]

d) Výplatní poměr (Payout Ratio)

Ukazatel značí, jaké množství zisku připadá na výplatu dividend akcionářům. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím četnější množství zisku podnik přenechal na výplatu dividend.

$$\text{Výplatní poměr} = \frac{\text{dividenda na kmenovou akcii}}{\text{čistý zisk na jednu akcii}} \quad (2.29)$$

e) M/B Ratio (Market-to-Book Ratio)

Ukazatel M/B Ratio je dán poměrem tržní a účetní hodnoty podniku. Investoři očekávají rostoucí trend ukazatele. U stabilních společností se očekává hodnota ukazatele vyšší než 1, což znamená, že tržní hodnota přesahuje účetní hodnotu. Kladný rozdíl mezi tržní a účetní hodnotou představuje goodwill. Goodwill odráží dobrou pověst podniku a významné postavení na trhu, kterých podnik dosáhl svou vlastní činností.

$$\text{Market} - \text{to} - \text{Book Ratio} = \frac{\sum \text{tržních cen všech akcií}}{\text{účetní hodnota akcie}} \quad (2.30)$$

f) Účetní hodnota akcie (Book Value per Share)

Ukazatel posuzuje výkonnost a finanční situaci podniku. Účetní hodnota akcie je dána poměrem vlastního kapitálu a počtu kmenových akcií. Rostoucí hodnoty ukazatele odráží finanční stabilitu a růst podniku, které pozitivně ovlivňují rozhodování investorů.

$$\text{Účetní hodnota akcie} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{počet kmenových akcií}} \quad (2.31)$$

[1, 2, 6]

3 Charakteristika obchodní společnosti

V této bakalářské práci je prezentována společnost ZK Design a.s. (dále jen ZK Design) se sídlem ve Velké Polomi. Jedná se o společnost s významnou a stabilní pozicí na trhu v mnoha oblastech výroby. Smyslem této kapitoly je popsat základní údaje o společnosti, organizační strukturu, strukturu zaměstnanců, výrobní program, používané technologie, dotační a podpůrné programy, strategické cíle a uvést významné odběratele.

Zdrojem informací pro kapitoly 3.1 – 3.9 jsou Výroční zprávy za roky 2012 až 2014 společnosti ZK Design a.s. a interní materiály společnosti, pokud není uvedeno jinak.

3.1 Historie a základní informace

První počátky historie této společnosti se datují k 28. prosinci 1992, kdy vznikla firma ZK Design v.o.s., a to spojením dvou společností (Z&Z a K&K), pro které byl charakteristický podobný výrobní program. Jednalo se především o výrobu nábytkářských produktů a interiérů. Společnosti se podařilo zajistit si dostatečně velké množství finančních prostředků pro růst objemu výroby a realizaci potřebných investic. Stala se významnou pro další odběratele a potencionální investory. V roce 2000 došlo k dohodě společníků o zrušení veřejné obchodní společnosti bez likvidace a následnou transformací na novou akciovou společnost založenou dne 7. srpna 2000. Akciová společnost byla zapsána do obchodního rejstříku dne 3. října 2000 vedeného u Krajského soudu v Ostravě oddíl B, vložka 2381. Hlavním důvodem změny právní formy podnikání bylo rozšíření výrobního programu v oblasti kovovýroby, stavební činnosti a výroby produktů z nereze. Dále ve vývoji regálového systému MARKET euro se stala notným výrobním subjektem v oblasti kovoprodukce v tuzemsku. Z tohoto důvodu chtěla společnost rozšířit své obchodní styky i v rámci Evropské unie (dále jen EU) formou exportu.

Hlavní síla společnosti je ve vysoké flexibilitě a úzké vazbě na požadavky zákazníků. Postupem času si společnost vytvořila značně pevnou pozici na trhu, a to obzvláště díky kvalitativnímu a kvantitativnímu hospodářskému růstu. Technologickým rozvojem a modernizací svých provozních oddělení se stala společnost nezávislou na dodavatelích, jelikož je schopna si většinu potřebných materiálů vytvořit sama. K tomuto kroku ji napomáhá vlastní vývojové oddělení, které se podílí na vývoji vzorků, prototypů a přípravě výroby. [11]

Dne 20. října 2009 společnost získala certifikaci pro systémy kvality a životního prostředí dle normy ČSN EN ISO 9001:2009 a ČSN EN ISO 14001:2005. Tyto certifikáty jsou

každoročně aktualizovány dozorovými audity proslulou certifikační institucí. [13]

V následující Tab. 3.1 jsou uvedeny základní informace o ZK Design.

Tab. 3.1 Základní informace o ZK Design a. s.

Název společnosti:	ZK Design a.s.
Sídlo:	Osvoboditelů 355, 747 64 Velká Polom
Identifikační číslo:	258 64 068
Právní forma:	Akciová společnost
Datum založení:	7. srpna 2000
Datum zapsání do OR:	3. října 2000
Základní kapitál:	20 000 000 Kč

Zdroj: [11] – vlastní zpracování

3.2 Předmět podnikání

Akciová společnost ZK Design se zabývá těmito činnostmi:

- výroba elektřiny,
- truhlářství,
- podlahářství,
- zámečnictví
- nástrojářství,
- provádění staveb, jejich změn a odstraňování,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

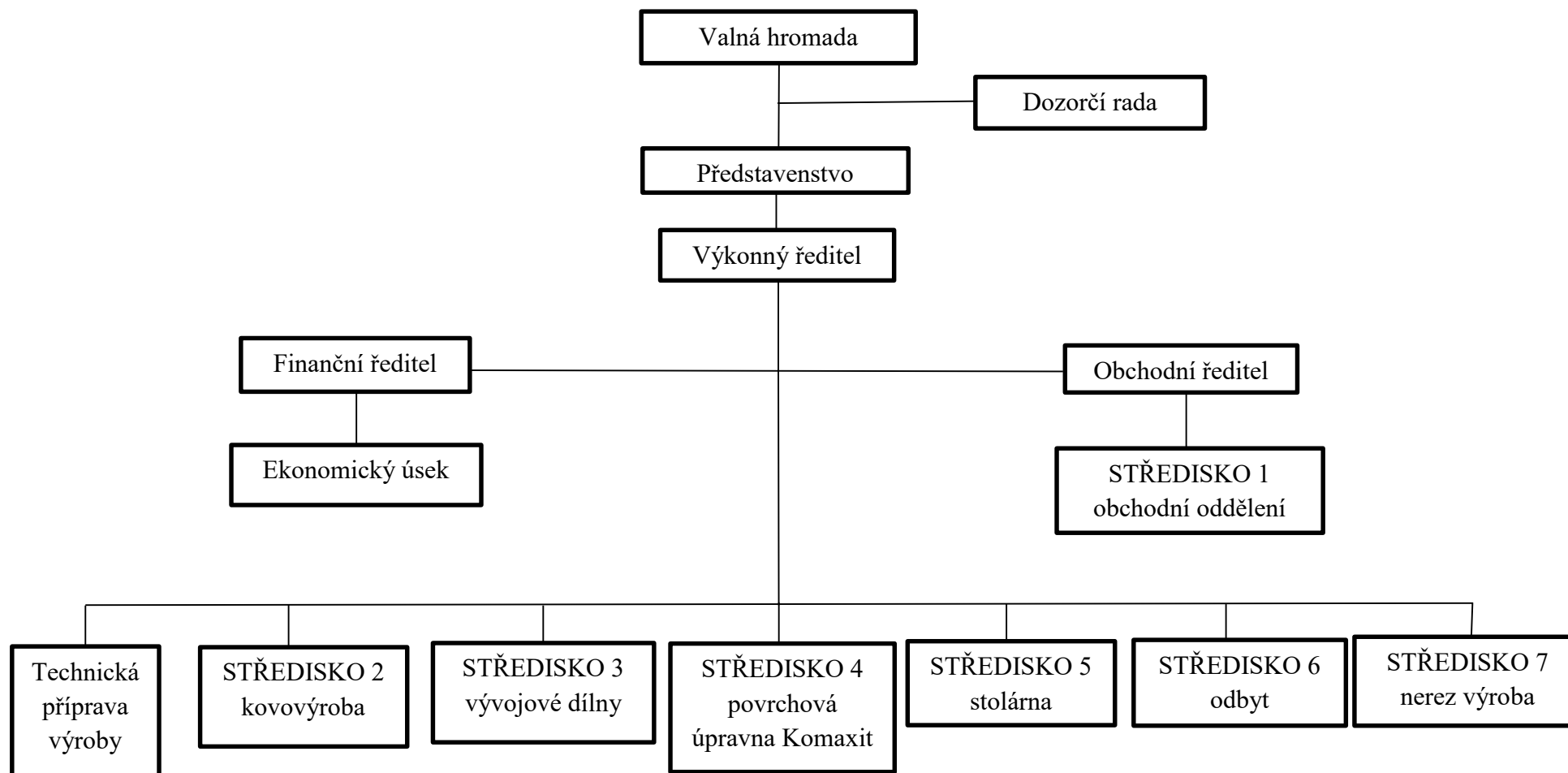
Mezi hlavní náplně práce patří výroba regálové techniky, propagačních displayů, výrobků v rámci „drátěného“ programu, průmyslových výrobků, školního, kancelářského a speciálního nábytku, včetně návrhů a následné realizace, kooperačních kovových výrobků, výrobků z nerezové oceli či automatických kotlů Volcano splňující normy ČSN EN 303-5.

3.3 Organizační struktura společnosti

Organizační struktura ZK Design a.s. je založená na systému dualistickém - kdy valné hromadě, jako nejvyššímu orgánu společnosti, je podřízeno představenstvo a dozorčí rada. Představenstvo se zabývá obchodním vedením společnosti. Dozorčí rada dohlíží na práci představenstva a působení podniku jako celku. Výkonnému řediteli jsou podřízeny veškeré

specializované úseky a výrobní střediska. V následujícím Schématu 3.1 je zachycena organizační struktura ZK Design.

Schéma 3.1 Organizační struktura ZK Design a.s. v roce 2014

Zdroj: [11] – vlastní zpracování

Dle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích je akciová společnost společností kapitálovou. Kapitál u akciových společností tvoří tzv. základní kapitál. Základním kapitálem se rozumí prostředky, které jsou do podniku vloženy při jeho zakládání společníky. U akciových společností je tento kapitál rozčleněn na určitý počet akcií. [8]

Následující Tab. 3.2 uvádí vedoucí funkci jednotlivých akcionářů a podíl na řízení společnosti.

Tab. 3.2 Funkce akcionářů a podíl na řízení společnosti

Akcionář	Funkce	Podíl na základním kapitálu
Ing. Petr Zděbło	výkonný ředitel	25 %
Ing. Ivan Zděbło	finanční ředitel	25 %
Ing. Radim Kašing	obchodní ředitel	19 %
Ing. Ladislav Kašing	obchodní manažer	19 %
Jaroslav Dyntar	vedoucí vývoje	12 %

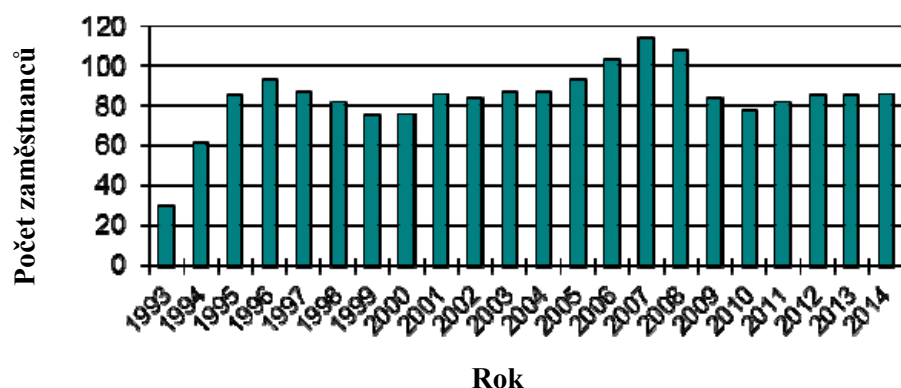
Zdroj: [11] – vlastní zpracování

Výše uvedené osoby vlastní akcie tvořící dohromady 100 % základního kapitálu společnosti a současně jsou členy představenstva společnosti.

3.4 Zaměstnanci

V současné době společnost zaměstnává více než 80 lidí. V personální oblasti se snaží rozvíjet odbornost svých pracovníků a přizpůsobovat ji technologickému rozvoji ve světě. Společnost si klade za cíl udržení kvalifikovaných zaměstnanců a jejich další zdokonalování. Na následujícím Obr. 3.1 je graficky zobrazen počet zaměstnanců od počátku vzniku společnosti až do současnosti.

Obr. 3.1 Vývoj počtu zaměstnanců v letech 1993 – 2014

Zdroj: [11] – vlastní zpracování

Dle předmětu podnikání firma zaměstnává především pracovníky s profesí:

- obchodník,
- technolog – konstruktér,
- programátor CNC,
- nástrojář,
- zámečnick,
- svářeč MIG/MAG; TIG/WIG,
- obsluha CNC strojů,
- stříkač práškových barev,
- obsluha lakovací linky,
- stolař,
- expediční pracovník. [14]

Každá z těchto pozic je nedílnou součástí celku. Ekonomickému a technologickému růstu ve světě je třeba přizpůsobovat i podmínky ve firmě. Jedná se především o mzdovou oblast a kvalifikační růst zaměstnanců. ZK Design a.s. se snaží zachovat vzestupnou tendenci mezd. Hlavní motivační systém odměňování je založen na vysokém procentu pohyblivé částky mzdy, jehož lze dosáhnout kvalitně odvedenou prací a maximálním pracovním výkonem.

3.5 Výrobní program podniku

Společnost se snaží v maximální možné míře vyhovět přáním zákazníků. Cílem je realizovat vize zákazníku. Díky širokému sortimentu, minimální závislosti na dodavatelích, flexibilitě a rychlosti reagovat na požadavky zákazníků, se stala vlivnou společností na trhu. Mezi hlavní produkty výrobního programu patří:

- regálová technika – regálové doplňky pro obchodní řetězce, zakázkové regály pro konfekci, SHOP in SHOP systémy, regálový systém MARKET euro, aj;
- kancelářský a speciální nábytek – stoly psací, jednací a konferenční, skříňové sestavy, kontejnery zásuvkové i skříňové;
- propagační a prodejní displaye – stojany na kávu, koření a cukrovinky, stojany na kosmetiku, armatury, aj;
- kooperační kovové výrobky – sedačky na stadiony, kontejnery, vozíky, skříně a rámy průmyslových výrobků, schasis strojů, aj;

- automatické kotle VOLLCANO – automatické teplovodní kotle na pevná paliva, hnědé uhlí a dřevní, splňující emisní normy ČSN EN 303-5 třída kotle 3.

3.6 Dotační program

Část peněžních prostředků na potřebnou realizaci některých investic společnost získala z fondů EU, Ministerstva průmyslu a obchodu České Republiky (dále jen ČR) nebo Moravskoslezského kraje. [12]

Na Obr. 3.2 jsou zobrazeny projekty, na které byly poskytnuty peněžní prostředky v rámci dotace.

Obr. 3.2 Dotační programy ZK Design a.s.

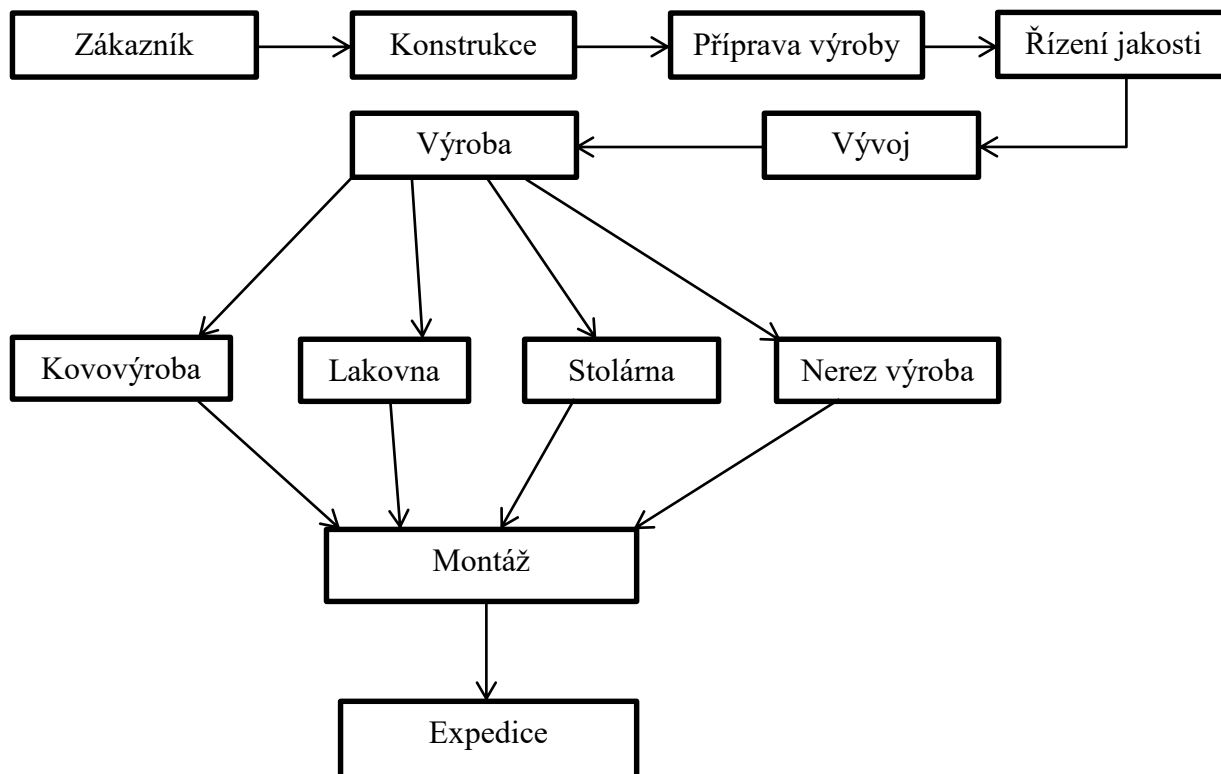
			
		DOTAČNÍ PROGRAMY	
název programu	název projektu	realizace	rok
PPMK 2014	Špičkové výrobky ve spolupráci s Výzkumem a Vývojem	Velká Polom	2015
OPPI – Rozvoj III	Kvalita a efektivita výroby 2015+	Velká Polom	2014
OPPI - Poradenství	Odborné poradenství k rozvoji inovačního portfolia společnosti ZK Design	Velká Polom	2012
OP LZZ - Educa	Další profesní vzdělávání zaměstnanců společnosti ZK Design	Velká Polom	2012
OP LZZ	Specifické vzdělávání zaměstnanců	Velká Polom	2011
OPPI - Školící střediska	Nástavba školicího střediska společnosti ZK Design a.s.	Velká Polom	2011
OPPI - Rozvoj II	Zvýšení produktivity modernizací strojního parku společnosti ZK Design a.s.	Velká Polom	2011
ICT v podnicích	Zvýšení konkurenceschopnosti díky investici do ICT	Velká Polom	2011
OPPI - Poradenství	Studii blíže k inovaci	Velká Polom	2010
Marketing	Zvýšení konkurenceschopnosti marketingovými prostředky ZK Design a.s.	Velká Polom	2009
OPPI - Rozvoj I	Zvýšení efektivnosti a užitnosti modernizací strojního parku ZK Design	Velká Polom	2009
OP RLZ/GS Profese	Vzdělávací program firmy ZK Design a.s pro zvýšení konkurenceschopnosti	Velká Polom	2007
Konkurenceschopnost	Rozvoj podnikání ZK Design a.s.	Velká Polom	2006
Phare 2003	Modernizace komaxitové linky	Velká Polom	2006
Marketing	Exportní příležitosti pro ZK Design a.s.	Velká Polom	2005

Zdroj: [12]

3.7 Technologie výroby

Stejně jako v jiných firmách, i ZK Design a.s. má příslušný koloběh výroby. Tento koloběh začíná u požadavku zákazníka vedoucích přes různé cykly zhotovování až po následnou expedici. V následujícím Schématu 3.2 je zobrazena technologie výroby v dané firmě.

Schéma 3.2 Technologie výroby v ZK Design a.s.

Zdroj: [15] - vlastní zpracování

3.7.1 Vymezení jednotlivých úseků

Prioritou pro podnik jsou zákazníci. Bez nich by společnost nemohla fungovat. Společnost směřuje svou činnost k naplnění jejich přání a následnou realizaci projektů. Mezi jednotlivé výrobní úseky patří:

- *Konstrukce* – vychází z požadavků zákazníka, snahou podniku je také předvídat chyby a komplikace, na které se snaží pružně reagovat a navrhovat případná zlepšení či změny;
- *Příprava výroby* – příprava se podílí na tvorbě konstrukcí, kontroly jakosti a projektuje zahájení výrobního procesu. Ke kontrole těchto postupů slouží software SyteLine – výrobní a finanční systém řízení;
- *Řízení jakosti* – veškerá produkce prochází průběžnou kontrolou. Jedná se především o kontroly prováděné měřením, kalibrací, pohledem, měřením tloušťky vrstev, početní a termínovou kontrolou;

- *Vývoj* – oddělení vývoje se podílí na vývoji vzorků, prototypů, přípravků, šablon, kalibrů a přípravě včetně výroby nástrojů;
- *Výroba* – výroba je situována na ploše 10 000 m². Firma disponuje celkem 6 500 m² výrobní plochy, skladovací krytou plochou o rozloze 2 000 m² a venkovní skladových prostor o ploše 1 000 m²;
- *Kovovýroba* – moderní CNC zařízení a vybavení umožňuje kompletní a přesné zpracování plechů – přesné řezání, ohýbání, svařování a odporové svařování. Součástí kovovýroby je i dílna disponující zalisovačem PEM prvků, hydraulickou ohýbačkou profilů a standardní zámečnickým vybavením;
- *Lakovna* – jedná se o automatickou lakovací linku s ručním nanášením prášku s třicestným čištěním, předúpravou železitým fosfátem a konečným oplachem demineralizovanou vodou. Díky tomuto průběhu splňuje vysoké kvalitativní požadavky na výsledek;
- *Stolárna* – má k dispozici obráběcí stroje umožňující opracovávat materiály jako dřevovláknité desky, melaminy, masivy či plasty. Dále stolárna pracuje s formátovací pilou, poloautomaty na olepování hran, stolní frézku, pásovou brusku, protahovačkou, kolíkovacím strojem či dlabačkou. Výrobky opracované těmito stroji se vyznačují vysokou kvalitou a čistotou řezu, což ocení hlavně konečný odběratel;
- *Nerez výroba* – doména tohoto pracoviště spočívá kvalitním zpracováním nerezového materiálu včetně svařování, elektrolytického leštění svárů, broušení, kartáčování, či leštění;
- *Montáž* – je součástí před-expediční činnosti podniku v rámci finalizace produktů a zachování kréda kvality;
- *Expedice* – zahrnuje finální kontrolu, balení, nakládku a distribuci. [15]

3.8 Strategické cíle společnosti

Hlavní přednost společnosti spočívá ve schopnosti přizpůsobit se potřebám trhu a zákazníkům. Znamená to především pružně reagovat na jejich požadavky, podněty a neustále stupňovat kvalitu technologií a výrobků. Dosahovat těchto záměrů se snaží pomocí vybudování třech strategických pilířů – kreativita společnosti, kvalita řízení výroby a komfort zákazníka.

- Kreativita společnosti – zakládá se na rychlých reakcích na potřeby trhu a jejich ekonomické aspekty;

- kvalita řízení výroby – znamená zdokonalení pomocí moderního manažerského a informačního systému „SYTE LINE“;
- komfort zákazníka – jedná se o výjimečnou flexibilitu ve vztahu k zákazníkovi při současném zvyšování kvality a produktivity podporované CNC technologií.

Dále se společnost bude snažit produkty regálové techniky a propagační displeje „POP“ rozšířit do zahraničí za podpory spolupráce s exportními partnery. V oblastech nábytkářské a interiérové se bude snažit orientovat na vývoj nových nábytkových řad moderního designu. Automatické kotle Vollcano na tuhá paliva hodlá rozšířit nejen v ČR ale také i v rámci EU.

3.9 Významní odběratelé

3.9.1. Zahraniční odběratelé

- POP Permanent Sprl (Belgie)
- Sud Ouset Etalages (Francie)
- Schmit Industrie (Francie)
- Abrane France SAS (Francie)
- Arno GmbH (Německo)
- Koenig Komfort GmbH (Německo)
- Shodis BV (Nizozemí)
- mFLOR International BV (Nizozemí)
- Dyson Research Limited (Velká Británie)
- Cognoscenti Limited (Velká Británie)

3.9.2. Tuzemští odběratelé

- Excerion Precision Technology Olomouc s.r.o.
- Hochtief CZ a.s.
- Ling Krnov s.r.o.
- Statutární město Ostrava
- Continental Automotive Czech Republic s.r.o.
- Dům kultury Akord Ostrava – Zábřeh, s.r.o.
- PWO Czech Republic a.s.
- Vesna Interiors a.s.
- Zlínstav a.s.
- Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (objem za 37 mil. Kč)

4 Zhodnocení finanční situace obchodní společnosti

Praktická část je věnována zhodnocení finanční situace společnosti ZK Design a.s. Pro zhodnocení finanční situace jsou aplikovány metody absolutních a poměrových ukazatelů, které jsou vysvětleny ve 2. kapitole této bakalářské práce. Veškeré informace sloužící k výpočtům finanční analýzy jsou čerpány z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti za rok 2012 – 2014. Rozvaha a výkaz zisku a ztráty jsou součástí příloh bakalářské práce.

4.1. Horizontální analýza

Horizontální analýza zkoumá změny jednotlivých položek výkazů v čase vůči minulému účetnímu období. Obraty jsou vyjádřeny pomocí absolutních a procentních změn. Tato analýza je uplatněna na rozvaze, kdy jsou zvlášť zkoumány změny aktiv a pasiv a na výkazu zisku a ztráty. Pro výpočty jsou aplikovány vzorce 2.3 a 2.4, které jsou uvedeny v teoretické části bakalářské práce. Podrobné propočty vztahující se k horizontální analýze jsou zahrnuty v přílohách č. 4 a č. 5.

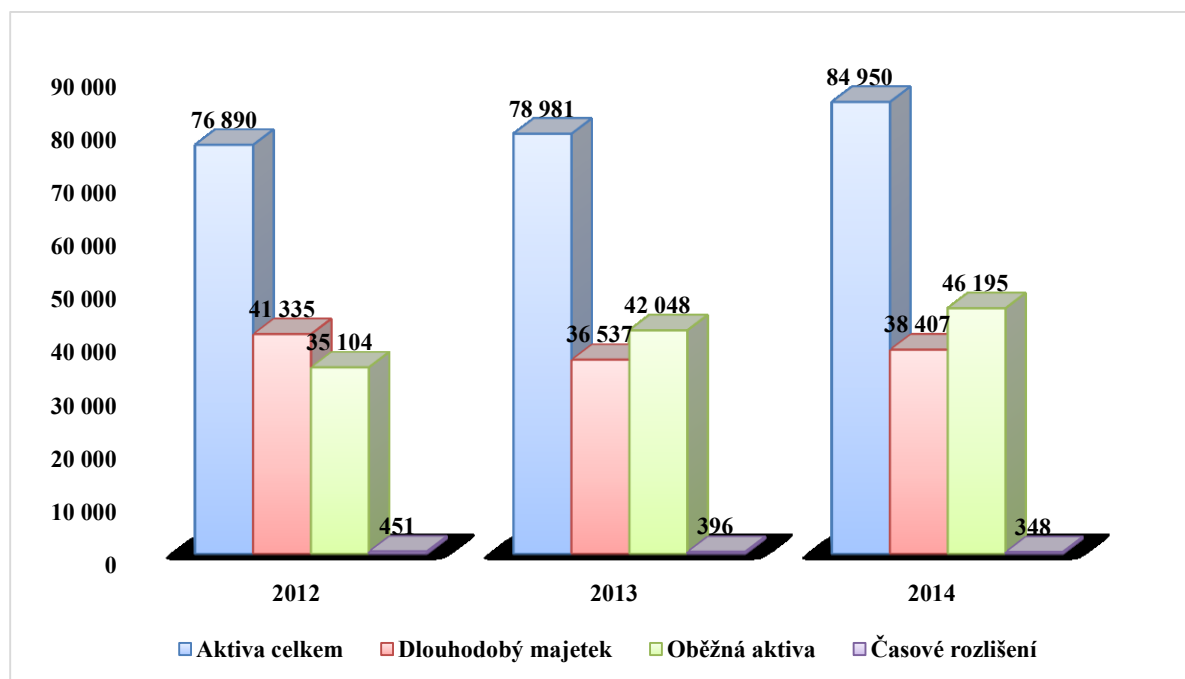
4.1.1. Horizontální analýza aktiv

Z grafu 4.1 vyplývá, že v letech 2012 – 2013 došlo k nárůstu celkových aktiv o 2 091 tis. Kč., tedy o 2,72 %. Nejvyšší mírou se na navýšení majetku podílela oběžná aktiva, která vzrostla o 6 944 tis. Kč, resp. 19,78 %. Změna byla zapříčiněna navýšením krátkodobého finančního majetku o 6 145 tis. Kč (56,78 %), převážně se jednalo o peníze na účtech v bankách. V menší míře se na růstu celkových aktiv podílely zásoby, u kterých byl zaznamenán oproti roku 2012 nárůst v hodnotě 1 177 tis. Kč, tj. 20,41 %. Opačný vývoj byl zaregistrován u dlouhodobého majetku, který znázorňoval snížení o 4 798 tis. Kč, resp. – 11,61 %. Pokles hodnot dlouhodobého majetku značně ovlivnily absolutní změny dlouhodobého hmotného majetku, u kterých byl zpozorován pokles o 4 689 tis. Kč, což představuje 11,75 %. Důvodem rapidního snížení byl prodej a vyřazení nepotřebných zastaralých strojů a zařízení společnosti v hodnotě pohybující se okolo 3 783 tis. Kč. Nepatrnou část majetku tvoří časové rozlišení, u kterého byla vykázána absolutní změna – 55 tis. Kč, tj. – 12,20 %.

V období 2013/2014 lze hovořit o výrazném nárůstu celkových aktiv. Hodnoty absolutních změn dosáhly kladných čísel, a to 5 969 tis. Kč, tedy navýšení o 7,56 %. Opět největší vliv na zvýšení hodnot majetku, měla oběžná aktiva, která činila 4 147 tis. Kč, resp. 9,86 %. Změna byla způsobena převážně nárůstem krátkodobých pohledávek o 5 209 tis. Kč

(28,72 %), kdy pohledávky z obchodních vztahů tvořily 2 089 tis. Kč (13,75 %) a pohledávky za stát 2 822 tis. Kč (135,15 %). Naopak krátkodobý finanční majetek dosáhl záporných hodnot, a to 1 893 tis. Kč (- 11,16 %). Důvodem poklesu bylo snížení konečného zůstatku na účtech v bankách oproti roku 2013 o 2 018 tis. Kč, tedy – 12,11 %. Z menší části kladnou absolutní hodnotu celkových aktiv ovlivnily změny dlouhodobého majetku, které dosáhly 1 870 tis. Kč, tj. 5,12 %. V následujícím grafu 4.1 je znázorněn vývoj určitých položek aktiv v letech 2012 – 2014 v tis. Kč.

Graf 4.1 Vývoj vybraných položek aktiv v letech 2012 – 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Příloha č. 1 – vlastní zpracování

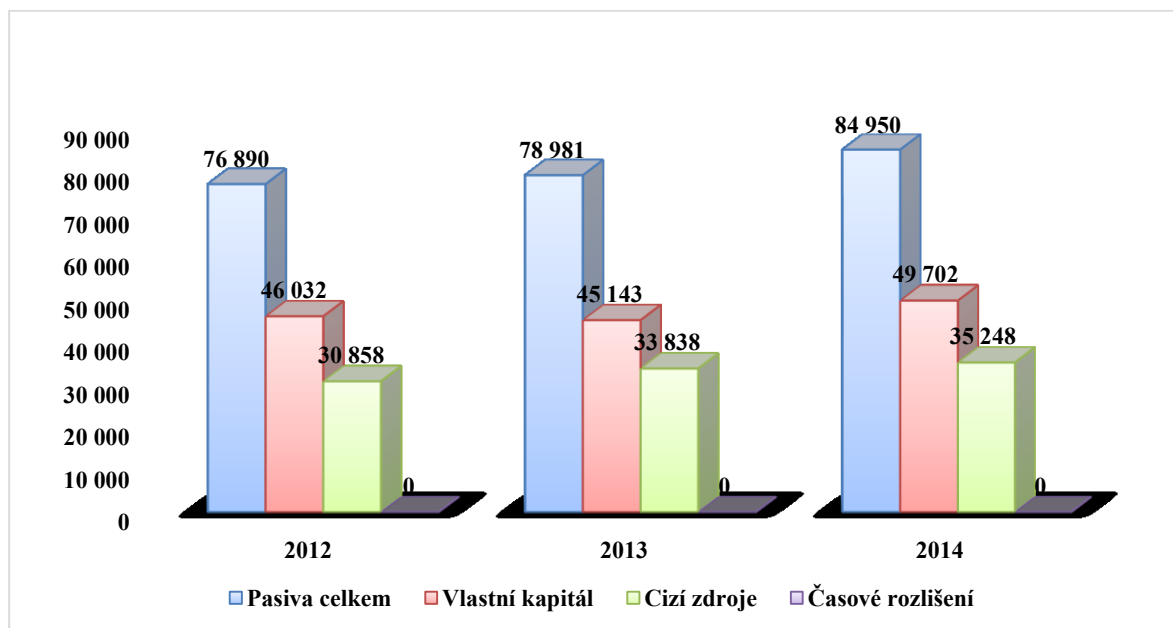
4.1.2. Horizontální analýza pasiv

Celková pasiva, stejně jako aktiva, zaznamenaly mezi roky 2012 a 2013 nárůst o 2 091 tis. Kč, tj. 2,72 %. Identická hodnota absolutních a procentních změn celkových hodnot je dána bilančním systémem rozvahy, kdy aktiva se rovnají pasivům. Na kladné změně se největší měrou podílely cizí zdroje. U cizích zdrojů bylo pozorováno navýšení o 2 980 tis. Kč, resp. 9,66 %. Tato skutečnost byla způsobena navýšením krátkodobých závazků o 4 032 tis. Kč (119,18 %), kdy závazky z obchodních vztahů představovaly 2 541 tis. Kč (32,34 %) a závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům 2 113 tis. Kč (35 216,67 %). Naopak klesající trend byl registrován u bankovních úvěrů a výpomoci o 592 tis. Kč (3,63 %). Hodnota dlouhodobých bankovních úvěrů se vlivem splacení určité části snížila o 3 592 tis. Kč, tj. 31,70%. Opačný rostoucí vývoj vykazovaly krátkodobé bankovní úvěry s absolutní změnou 3 000 tis. Kč, tj. 60 %. Nejnižší hodnoty dosáhl výsledek hospodaření běžného účetního období,

který oproti roku 2012 klesl o 4 059 tis. Kč, tj. – 65,75 %. Část zisku z roku 2012 byla převedena jako výsledek hospodaření minulých let, což ovlivnilo navýšení nerozděleného zisku z minulých let o 2 747 tis. Kč, tj. 18,77 %. Pokles hodnot vlastního kapitálu o 889 tis. Kč. (1,93 %) byl převážně ovlivněn snížením výsledku hospodaření za rok 2013 oproti roku 2012.

V rozmezí let 2013 a 2014 se celková pasiva navýšila o 5 969 tis. Kč, tedy 7,56 %. Nejvýznamněji se na změně podílely položky vlastního kapitálu, který vzrostl o 4 559 tis. Kč, tj. 10,10 %. Výsledek hospodaření běžného účetního období oproti roku 2013 dosáhl hodnot o 3 902 tis. Kč vyšších, tj. 184,58 %. Za další významnou položku lze považovat výsledek hospodaření minulých let, který vykázal absolutní změnu v hodnotě 3 601 tis. Kč, resp. 20,71 %. Pokles byl vysledován u rezervního fondu, nedělitelného fondu a ostatních fondů ze zisku v hodnotě 2 684 tis. Kč menší oproti roku 2013, tj. 73,64 %. Cizí zdroje dostáhly navýšení absolutní změny o 1 410 tis. Kč, tj. 4,17 %. Nejvýznamnější položkou s rostoucí tendencí byly krátkodobé závazky, které se navýšily o 3 383 tis. Kč, resp. 22,17 %. Závazky z obchodních vztahů narostly o 3 848 tis. Kč (37,01 %), kdežto závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům poklesly o 1 269 tis. Kč (59,89 %). Bankovní úvěry a výpomoci zaznamenaly celkově pokles v hodnotě 1 690 tis. Kč, resp. 10,74 %. Na tomto vývoji se značně podílely krátkodobé bankovní úvěry, které se snížily o 3 000 tis. Kč (37,50 %) z důvodu splacení části úvěrů. Naopak rostoucí trend byl vykázán u dlouhodobých bankovních úvěrů, které byly navýšeny o 1 310 tis. Kč, tj. 16,93 %. V grafu 4.2 je zachycen vývoj vybraných položek pasiv v letech 2012 – 2014 v tis. Kč.

Graf 4.2 Vývoj vybraných položek pasiv v letech 2012 – 2014 (v tis. Kč)

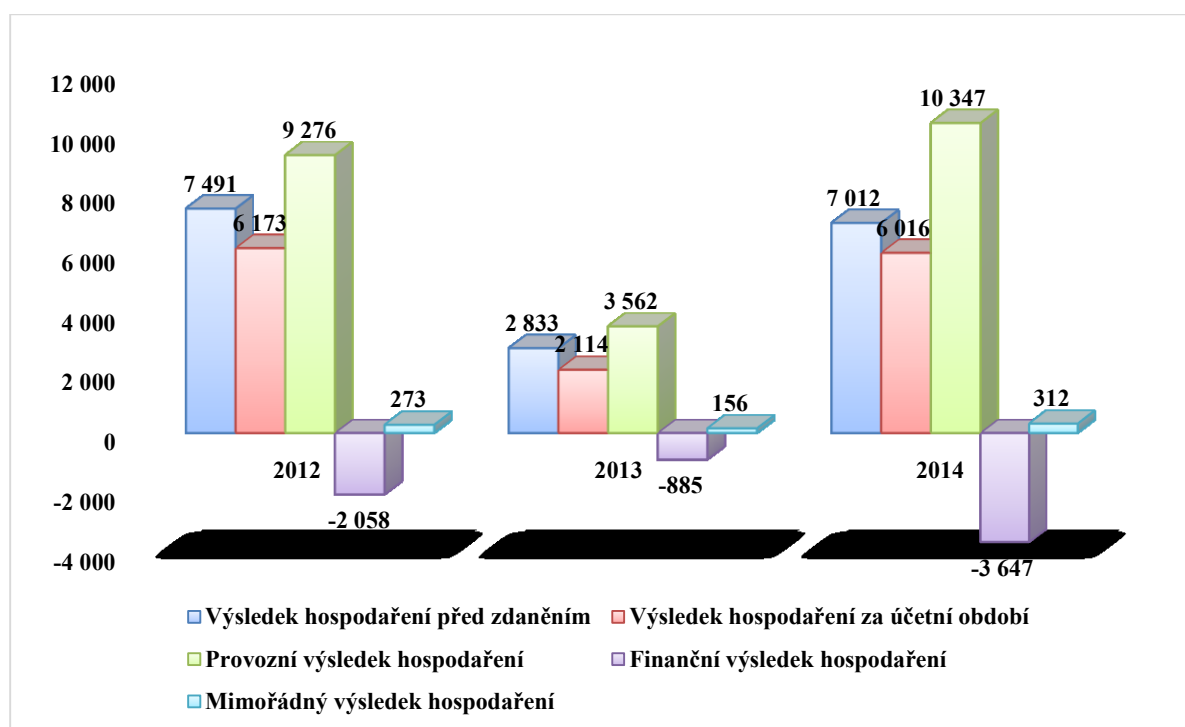
Zdroj: Příloha č. 2 – vlastní zpracování

4.1.3. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Dle grafu 4.3 je patrná kolísavá tendence výsledku hospodaření před zdaněním. V letech 2012/2013 vykázal pokles o 4 658 tis. Kč, tj. 62,18 %. Na poklesu se z největší části podílel provozní výsledek hospodaření, který zaznamenal propad o 5 714 tis. Kč, tj. 61,60 %. Tato skutečnost byla způsobena snížením tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb o 9 796 tis. Kč, tj. 10,07 %. Dále značnou mírou propad provozního výsledku hospodaření ovlivnil pokles tržeb za prodané zboží a náklady spojené s prodejem zboží v celkové hodnotě okolo 6 574 tis. Kč, což představuje 100 %. Dalším důvodem poklesu bylo snížení absolutní změny spotřeby materiálu a energie, která činila 4 814 tis. Kč, resp. 9,29 %. Finanční výsledek hospodaření jako jediný vykázal kladnou absolutní změnu 1 173 tis. Kč, i když procentní změna dosahovala záporných hodnot, a to 57 %. Mimořádný výsledek hospodaření se snížil o 117 tis. Kč (42,86 %) v důsledku snížení mimořádných výnosů o stejnou hodnotu.

Mezi roky 2013 a 2014 naopak lze hovořit o značném nárůstu výsledku hospodaření před zdaněním o 4 179 tis. Kč, tj. 147,51 %. Provozní výsledek hospodaření zaznamenal navýšení o 6 959 tis. Kč, tedy 190,48 %. Největší vliv na kladném provozním výsledku hospodaření měly tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, které vzrostly o 71 307 tis. Kč, tj. 80,90 %. Opačný vývoj přinesl nárůst nákladů spojených se spotřebou materiálu a energiemi v hodnotě 55 965 tis. Kč, tedy 117,99 %. Poměrně méně významnou položkou, která ale ovlivnila provozní výsledek hospodaření, byla změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období, které vzrostla o 6 959 %, tj. 487,67 %. Opačný vývoj byl pozorován u finančního výsledku hospodaření, který vykázal pokles o 2 762 tis. Kč, který byl dán poklesem ostatních finančních výnosů o 1 966 tis. Kč a naopak nárůstem ostatních finančních nákladů o 1 054 tis. Kč. Nárůst mimořádného výsledku hospodaření byl zapříčiněn zvýšením mimořádných výnosů o 156 tis. Kč, tj. 100 %.

Graf 4.3 Vývoj vybraných položek VZZ v letech 2012 – 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Příloha č. 3 – vlastní zpracování

4.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza vyjadřuje poměr jednotlivých položek výkazů k jediné vybrané základně, která představuje 100 %. Pro výpočet vertikální analýzy aktiv byla jako základna použita celková aktiva, u vertikální analýzy pasiv celková pasiva a u vertikální analýzy VZZ celkové tržby. Pro výpočty je aplikován vzorec č. 2.5, který je uveden v teoretické části této bakalářské práce. Kompletní propočty vztahující se k vertikální analýze jsou uvedeny v příloze č. 6.

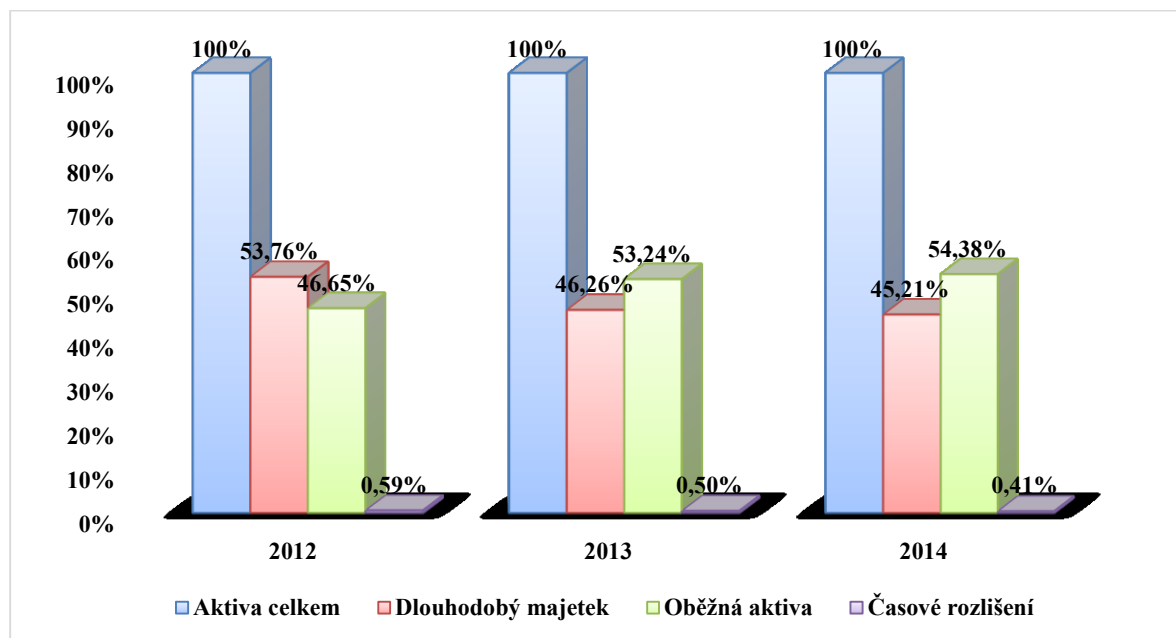
4.2.1. Vertikální analýza aktiv

Z grafu 4.4 je zjevný zcela opačný vývoj dlouhodobých a oběžných aktiv. V letech 2012 – 2014 byla u dlouhodobého majetku vykázána klesající tendence, zatímco u oběžného majetku byl vyzorován rostoucí trend. Podíl dlouhodobého majetku byl nejvyšší v roce 2012, kdy činil 53,76 %, v dalších letech podíl klesl o 8,55 %. Naopak oběžná aktiva v roce 2012 tvořila 46,65 % celkového majetku a během dalších dvou let dosáhla nárůstu o 7,73 %. Největší měrou se na hodnotě dlouhodobého majetku podílel dlouhodobý hmotný majetek, u kterého však hodnota klesla o 8,33 % podobně jako u dlouhodobého majetku. Významnými položkami byly stavby tvořící 20 – 25 %, ale vývoj měl klesající tendenci. Dále samostatné movité věci a soubory movitých představovaly 20 – 26 %, kdy hodnoty poukazovaly na kolísavou tendenci.

Dlouhodobý finanční a nehmotný majetek měl nepatrný vliv na podíl celkových aktiv, zhruba 2 %.

Oběžná aktiva, stejně jako dlouhodobá aktiva, tvořila okolo 50 % majetku. Během let 2012 až 2013 se jejich hodnota postupně zvyšovala. Nejvyšší mírou se na celkové hodnotě podílejí krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek s nerovnoměrným vývojem hodnot. Hodnota krátkodobých pohledávek klesla v roce 2013 oproti předchozímu roku o 1,11 %, ale v dalším roce se naopak zvýšila z 22,97 % na 27,48 %. Za další významnou položku lze považovat krátkodobý finanční majetek, převážně účty v bankách, které dosáhly nejvyššího podílu v roce 2013, a to 21,11 %. U zásob byl zaznamenán postupný nárůst podílu na celkovém majetku. Nejvyšších hodnot vykazovaly v roce 2014, a to 9,15 % na celkových aktivech.

Graf 4.4 Vývoj vybraných položek aktiv v letech 2012 – 2014

Zdroj: Příloha č. 6 – vlastní zpracování

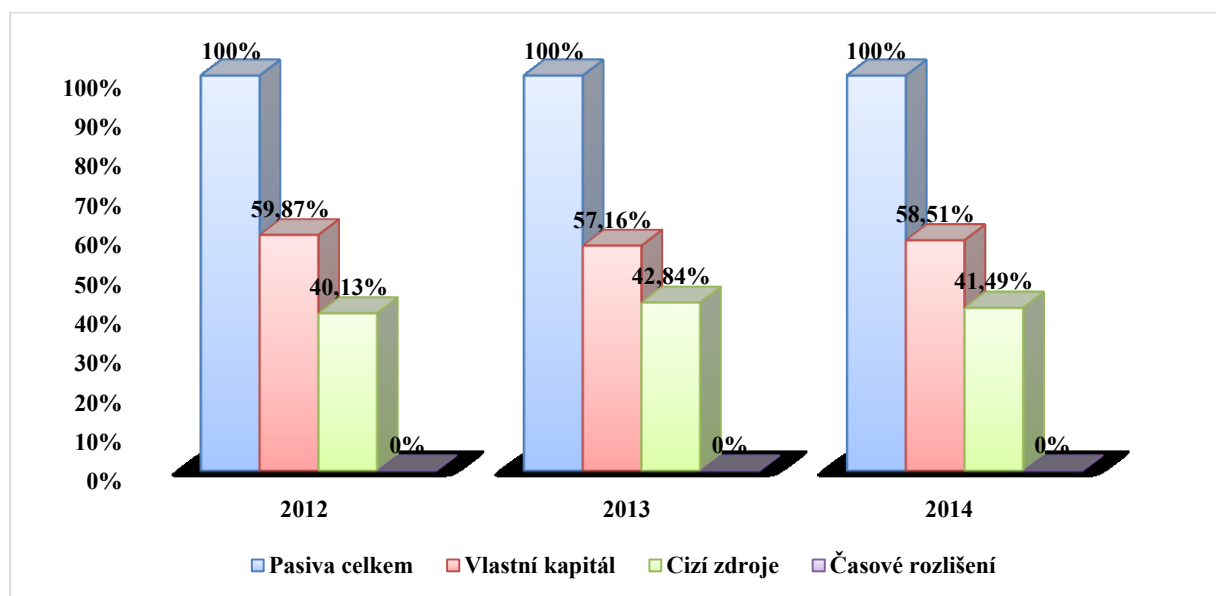
4.2.2. Vertikální analýza pasiv

Z grafu 4.5 je zřejmý četnější podíl vlastního kapitálu než cizího kapitálu. Hodnota vlastního kapitálu se během let 2012 až 2014 pohybovala v rozmezí 57 – 60 %. Nejvýznamněji tuto hodnotu ovlivňoval základní kapitál, který představoval až 26,01 % celkových pasiv. Dále se významnou mírou podílela rostoucí hodnota výsledku hospodaření minulých let, nebo li nerozdělený zisk minulých let, který v roce 2014 dosáhl 24,35 %. Za méně významné položky lze považovat kapitálové fondy, rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku či výsledek hospodaření běžného účetního období, které představovaly nepatrná procenta

z celkových pasiv a v minimální míře ovlivňovaly celkové procentuální zastoupení vlastního kapitálu.

Část majetku je financována z cizích zdrojů, které tvoří 40 až 43 % celkových pasiv. V roce 2012 nejčtenější měrou tento podíl ovlivnily bankovní úvěry a výpomoci, a to 21,24 %, které však během dalších 2 let klesly na 16,54 %. Jednalo se převážně o dlouhodobé a krátkodobé bankovní úvěry. Opačný vývoj byl zaznamenán u krátkodobých závazků, které naopak měly v roce 2012 nižší hodnotu 14,60 %, která ve sledovaném období vzrostla o 7,35 %. Nejvyšší podíl byl tvořen závazky z obchodních vztahů. Jejich hodnota v čase vzrostla z 10,22 % na 16,77 %.

Graf 4.5 Vývoj vybraných položek pasiv v letech 2012 – 2014

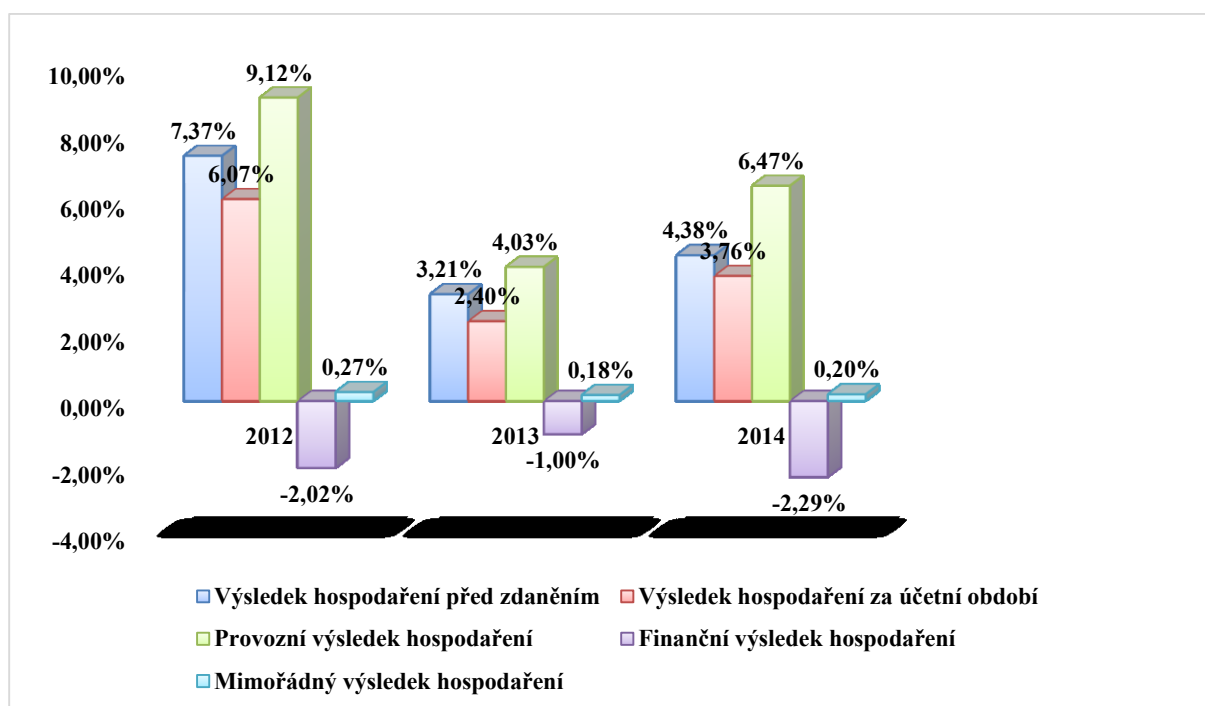
Zdroj: Příloha č. 6 – vlastní zpracování

4.2.3. Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Graf 4.6 uvádí podíl celkových tržeb, které představují sto procentní základnu, ku jednotlivým položkám, které ovlivňují konečný výsledek hospodaření. Největší podíl na celkových tržbách měly tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, které se během sledovaných let postupně navyšovaly a v roce 2014 tvořily až 99,36 % celkových tržeb. Zbylé položky provozních výnosů představovaly nepatrnou část podílející se na celku. Provozní náklady tvořily přibližně 86 % celkových tržeb v roce 2012. Během dalších let vykazovaly kolísavou tendenci s mírným nárůstem v roce 2013 a naopak poklesem v roce 2014. Za nejvýznamnější položku nákladů lze považovat spotřebu materiálu a energie, která se pohybovala v rozmezí 50 – 64 %. Náklady spojené se službami v roce 2013 oproti roku předchozímu stouply o zhruba o 1 %, v dalším roce však byl zaznamenán pokles o přibližně 3 %. Za další výraznou položku

nákladů lze považovat osobní náklady, které tvořily 17 až 29 % tržeb. Během sledovaných 3 let kolísavý trend. V prvních dvou letech hodnota osobních nákladů postupně rostla, zatímco v roce 2014 oproti roku minulému byl vysledován pokles o 11 %. Tento pokles byl způsoben převážně značným snížením mzdových nákladů. Celkové hodnoty výnosů během sledovaného období převýšily celkové hodnoty nákladů. Proto byl provozní výsledek hospodaření vždy kladný. Naopak hodnota finančních nákladů během těchto 3 let vždy převýšila hodnotu finanční výnosů, díky čemuž finanční výsledek hospodaření vykazoval zápornou hodnotu. Konečný výsledek hospodaření byl však během všech 3 let kladný, jelikož provozní a mimořádný výsledek hospodaření několikanásobně převyšovaly zápornou hodnotu finančního výsledku. Nejvyšší hodnota výsledku hospodaření za účetní hodnota byla zaregistrována v roce 2012, a to 6,07 % celkových tržeb. Během dalších dvou let byl vysledován kolísavý trend výsledku hospodaření za účetní období.

Graf 4.6 Vývoj podílu vybraných položek VZZ na tržbách v letech 2012 – 2014

Zdroj: Příloha č. 6 – vlastní zpracování

4.3 Analýza čistého pracovního kapitálu

Čistý pracovní kapitál znázorňuje rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Značí, jak velkou část provozních prostředků lze po úhradě krátkodobých závazků dále zužít k fungování podniku. Pro výpočet čistého pracovního kapitálu byl aplikován vzorec 2.6. Pomocné výpočty jsou obsaženy v příloze č. 7. Následující tabulka č. 4.1 udává hodnoty ukazatele čistého pracovního kapitálu v tis. Kč v letech 2012 až 2014.

Tab. 4.1 Ukazatel čistého pracovního kapitálu v tis. Kč

Ukazatel	Rok		
	2012	2013	2014
Čistý pracovní kapitál	18 876	18 788	22 552

Zdroj: Příloha č. 7 – vlastní zpracování

Dle tab. 4.1 je patrný kolísavý vývoj pracovního kapitálu. Pokles v roce 2013 byl zapříčiněn navýšením krátkodobých závazků o nepatrně větší hodnotu, než o jakou se navýšila oběžná aktiva. Pokles v roce 2013 oproti roku předchozímu činil 88 tis. Kč. Opačný vývoj nastal mezi roky 2013 a 2014, kdy čistý pracovní kapitál vzrostl z 18 788 tis. Kč na 22 552 tis. Kč. Důsledkem bylo navýšení oběžných aktiv o více než 4 000 tis. Kč, kdy největší podíl na nárůstu měly krátkodobé pohledávky a částečně i zásoby. Naopak u krátkodobých závazků byl zaznamenán nárůst o pouhých 383 tis. Kč, poněvadž došlo ke snížení krátkodobých úvěrů z 8 000 tis. Kč na 5 000 tis. Kč. Celkově se čistý pracovní kapitál během sledovaných let pohyboval v kladných číslech, což značí schopnost podniku přeměnit krátkodobý majetek a dostat svým závazkům.

V následujícím Schématu 4.1 je graficky znázorněn čistý pracovní kapitál v rozvaze podniku v roce 2014. Ze schématu je patrné, že část oběžného majetku je kryta nejen z krátkodobých zdrojů, ale částečně i dlouhodobých. Krátkodobé zdroje představují přibližně polovinu zdrojů financování oběžných aktiv, zbylá polovina je financována cizím a vlastním kapitálem dlouhodobým. V tomto případě se jedná o tzv. překapitalizování, které značí, že se jedná o stabilní a likvidní společnost.

Schéma 4.1 Čistý pracovní kapitál v roce 2014 (v tis. Kč)

Čistý pracovní kapitál (22 552)	DLOUHODOBÝ MAJETEK (38 407)	VLASTNÍ KAPITÁL (49 702)
		CIZÍ KAPITÁL DLOUHODOBÝ (11 605)
	OBĚŽNÁ AKTIVA (46 195)	CIZÍ KAPITÁL KRÁTKODOBÝ (23 643)

Zdroj: Příloha č. 1, 2, 7 – vlastní zpracování

4.4 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů podává informace o finanční situaci a zdraví podniku. Pro zhodnocení finanční situace společnosti ZK Design byly vybrány ukazatele likvidity, rentability, zadluženosti a ukazatele aktivity. K výpočtům byly použity data z účetních výkazů za období 2012 – 2014. Veškeré výpočty jsou obsaženy v přílohách č. 8 až 11. K zjištění výsledných hodnot ukazatelů byly použity vzorce 2.8 až 2.25.

4.4.1. Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity slouží ke zjištění, zda li je podnik schopen dostát svým závazkům vůči dodavatelům, státu apod. a tím i zajistit solventnost. Likviditu lze vyjádřit jako poměr položek aktiv a krátkodobých závazků. Tento vztah udává, kolikrát jsou krátkodobé závazky kryty položkami aktivy. Mezi základní ukazatele patří běžná, pohotová a okamžitá likvidita.

Následující tabulka 4.2 udává výsledné hodnoty třech základních ukazatelů likvidity za období 2012 až 2014 společnosti ZK Design.

Tab. 4.2 Ukazatele likvidity

Ukazatel	Rok		
	2012	2013	2014
Běžná likvidita	1,86	1,81	1,95
Pohotová likvidita	1,55	1,51	1,63
Okamžitá likvidita	0,57	0,73	0,64

Zdroj: Příloha č. 8 – vlastní zpracování

Běžná likvidita

Běžná likvidita je dána poměrem oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Hodnota běžné likvidity by se měla pohybovat v rozmezí 1,5 – 2,5. Dle tabulky 4.6 je patrné, že se běžná likvidita pohybovala v doporučeném rozmezí. Vývoj výsledných hodnot měl však kolísavou tendenci. Mezi roky 2012 a 2013 byl zaznamenán pokles hodnoty o 0,5. Pokles byl zapříčiněn rapidním nárůstem krátkodobých závazků, a to zejména závazků z obchodních vztahů a krátkodobých bankovních úvěrů. Částečně se navýšila hodnota i oběžných aktiv, ale ne tak notně jako u krátkodobých závazků. Opačný vývoj byl vykázán v rozmezí let 2013 až 2014, kdy hodnota běžné likvidity stoupla z 1,81 na 1,95. Důvodem bylo navýšení oběžných aktiv o hodnotu vyšší, než o kterou se navýšily krátkodobé závazky. Z výsledných hodnot lze konstatovat, že pokud by společnost přeměnila veškerá svá oběžná aktiva, byla by schopna uhradit krátkodobé závazky téměř dvojnásobně.

Pohotová likvidita

Pohotovou likviditu lze vyjádřit jako podíl oběžných aktiv očištěných od zásob a krátkodobých závazků. Hodnota ukazatele by se měla pohybovat mezi 1 až 1,5. Z tabulky 4.6 je zřejmé, že se hodnoty ukazatele pohotové likvidity pohybovaly nad touto hranicí. Vývoj hodnot byl však nerovnoměrný. V roce 2012 dosáhl ukazatel hodnoty 1,55, naopak v roce 2013 hodnota klesla na 1,51. Pokles byl způsoben vyšším nárůstem hodnot krátkodobých závazků, než tomu bylo u oběžných aktiv a zásob. V následujícím roce hodnota ukazatele překročila hranici 1,63 v důsledku téměř konstantních hodnot krátkodobých závazků, zatímco u oběžných aktiv a zásob byl vysledován nárůst. Za nejvýznamnější položku lze považovat krátkodobé pohledávky, u kterých byl vykázán nárůst o více než 5 000 tis. Kč oproti roku předchozímu. Z výsledných hodnot vychází, že pokud by společnost přeměnila veškeré krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek na peněžní prostředky, byla by schopna více než 1,6 krát pokrýt z těchto prostředků krátkodobé závazky, aniž by musela zpeněžit i zásoby.

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita je dána poměrem krátkodobého finančního majetku, tedy nejlikvidnějšího majetku, ku krátkodobým závazkům. Značí, jakou část krátkodobých závazků by byla společnost schopna neprodleně uhradit. Hodnota ukazatele by měla být vyšší než 0,2, nižší hodnota je pokládána za kritickou. Z tabulky 4.6 vychází, že by byl podnik v každém roce schopen okamžitě uhradit více než polovinu krátkodobých závazků. Hodnoty ukazatele okamžitá likvidita, stejně jako u zbylých ukazatelů, vykázaly nerovnoměrnou tendenci. Mezi roky byl zaznamenán nárůst z 0,57 na 0,73. Navýšení bylo způsobeno převážně nárůstem konečného zůstatku na účtech v bankách o hodnotu 1,5 krát vyšší, než tomu bylo u krátkodobých závazků. Opačný vývoj byl vysledován v rozmezí let 2013 až 2014, kdy se okamžitá likvidita snížila z 0,73 na 0,64. I když hodnota krátkodobých závazků zůstala téměř neměnná, naopak došlo ke snížení sumy krátkodobého finančního majetku, především peněz na účtech v bankách.

4.4.2. Ukazatele rentability

Ukazatele rentability slouží k zjištění, zda li je podnik ziskový a schopen zhodnocovat vložené prostředky do společnosti. Poskytují informace o efektivitě podnikání, výkonnosti, návratnosti investic, a jestli je podnik schopen dosahovat požadovaných výsledků. Obecně jsou ukazatele rentability dány poměrem zisku a vložených zdrojů. Pro potřeby této bakalářské práce

byly vybrány čtyři základní ukazatele: rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita dlouhodobých zdrojů a rentabilita tržeb. V následující tabulce 4.3 jsou uvedeny hodnoty základních ukazatelů rentability za období 2012 až 2014 vybrané společnosti.

Tab. 4.3 Ukazatele rentability

Ukazatel	Rok		
	2012	2013	2014
Rentabilita aktiv (ROA)	10,73 %	4,31 %	8,74 %
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	13,41 %	4,68 %	12,10 %
Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE)	13,61 %	6,10 %	12,11 %
Rentabilita tržeb (ROS)	6,07 %	2,39 %	3,76 %

Zdroj: Příloha č. 9 – vlastní zpracování

Rentabilita aktiv

Rentabilita aktiv je dána poměrem zisku před zdaněním a úroky (EBIT) a celkovými aktivy. Dle tabulky 4.3 byl vysledován proměnlivý trend výsledných hodnot ukazatele rentability aktiv. V roce 2012 byla zjištěna ziskovost aktiv přibližně 10,73 %. Tato skutečnost byla způsobena především díky nejvyšší hodnotě zisku před zdaněním a úroky a naopak nejnižší hodnotě aktiv za sledované období 2012 až 2013. V dalším roce naopak klesl výsledek hospodaření o více než dvojnásobek, což zapříčinilo pokles hodnoty o více než 6 %. Důvodem poklesu bylo i zvýšení sumy celkových aktiv v rozvaze podniku o více než 2 000 tis. Kč. Opačný vývoj byl zaznamenán v roce 2014, kdy se rentabilita aktiv zvýšila o 4,43 % a celková ziskovost aktiv dosáhla hodnoty 8,74 %.

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilitu vlastního kapitálu lze stanovit jako podíl čistého zisku a vlastního kapitálu. Poměr těchto dvou položek udává, jaká část čistého zisku připadá na 1 Kč kapitálu vloženého vlastníky společnosti. Dle tabulky 4.3 je patrný podobný vývoj jako u rentability aktiv. Během sledovaného období se střídal nárůst a pokles hodnot. V roce 2012 byla vykázána nejvyšší ziskovost vlastního kapitálu, která činila 13,41 %. Následující rok byl vyznačen značným pokles, přibližně o 8,8 %. Na této skutečnosti se největší měrou podílelo podstatné snížení výsledku hospodaření oproti zbylým rokům za sledované období, kdy došlo ke snížení výnosů a naopak nárůstu nákladů zejména z provozní činnosti. V dalším roce byl zaregistrován velký nárůst ziskovosti vlastních zdrojů. Oproti roku 2013, kdy činila rentabilita 4,68 %, v roce 2014 dosáhla 12,10 %. Nárůst byl způsoben rapidním zvýšením výsledku hospodaření z provozní

činnosti, který dosáhl nejvyšší hodnoty za sledované období, a to 10 347 tis. Kč. Výsledná hodnota rentability vlastního kapitálu v roce 2014 tedy udává: 0,12 Kč čistého zisku připadá na 1 Kč vlastního kapitálu.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů

Rentabilitu dlouhodobých zdrojů lze určit z podílu zisku před zdaněním a úroky a dlouhodobých vlastních a cizích zdrojů. Z tabulky 4.3 je viditelný kolísavý charakter hodnot rentability dlouhodobých zdrojů. Zatímco v roce 2012 se hodnota pohybovala okolo 13,61 %, v dalším roce byl zaznamenán propad o více než 7,5 % v důsledku prudkého snížení výsledku hospodaření. Na poklesu rentability dlouhodobých zdrojů v roce 2013 se podílelo i snížení celkových sum jak vlastních zdrojů tak cizích. Opačný vývoj byl vykázán v roce následujícím. Rentabilita dlouhodobých zdrojů činila 12,11 %. Tato skutečnost byla způsobena vlivem nárůstu výsledku hospodaření i celkových dlouhodobých zdrojů. Tento ukazatel slouží k mezipodnikovému srovnání. EBIT se používá, aby nedocházelo ke zkreslování výsledných hodnot způsobených různou mírou zdanění a úročení.

Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb vychází z poměru čistého zisku a celkových tržeb za sledované období. Vyjadřuje, jaká část čistého zisku připadá na 1 Kč tržeb. Rentabilita tržeb slouží i pro mezipodnikové srovnání, kdy se častěji využívá zisk před zdaněním a úroky (EBIT). Hodnoty ukazatele rentability tržeb společnosti za roky 2012 až 2014 jsou obsaženy v tabulce 4.4.

- **Rentabilita tržeb s EBIT**

Z tabulky 4.4 je patrný nerovnoměrný vývoj ukazatele. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2012, a to 8,12 % v důsledku vyššího výsledku hospodaření a naopak nižších celkových tržeb. V dalším roce nastal propad o více než polovinu, kdy hodnota dosahovala 3,85 %. Propad byl zapříčiněn, stejně jako u jiných ukazatelů, významným poklesem výsledku hospodaření. V roce 2014 došlo naopak téměř ke ztrojnásobení výsledku hospodaření, ale i nárůstu tržeb. Proto se hodnota ukazatele zvýšila jen nepatrně na 4,64 %.

- **Rentabilita tržeb s EAT**

Z tabulky 4.4 je zřetelný podobný vývoj jako u předchozího ukazatele. V roce 2012 dosahoval nejvyšších hodnot za celé sledované období. Opačný vývoj byl zaznamenán v roce následujícím, kdy nastal pokles na 2,39 %. Během dalšího roku

vlivem navýšení výsledku hospodaření došlo ke zvýšení hodnot na 3,76 %. Hodnota v roce 2014 značí, že 0,0376 Kč čistého zisku připadá na 1 Kč tržeb.

Tabulka 4.4 Rentabilita tržeb

Ukazatel	Rok		
	2012	2013	2014
Rentabilita tržeb (ROS) – EBIT	8,12 %	3,85 %	4,64 %
Rentabilita tržeb (ROS) - EAT	6,07 %	2,39 %	3,76 %

Zdroj: Příloha č. 9 – vlastní zpracování

4.4.3. Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti slouží k analýze, z jakých zdrojů byl financován majetek a jaký podíl na financování měly vlastní a cizí zdroje. Majetek společnosti by měl být částečně financován i cizím kapitálem, poněvadž je považován za levnější způsob financování. Pro potřeby této bakalářské práce byly použity vzorce celkové zadluženosti, zadluženosti vlastního kapitálu na aktivech, majetkový koeficient, úrokové krytí a úrokové zatížení. V tabulce 4.5 jsou prezentovány výsledné hodnoty vybraných ukazatelů zadluženosti za období 2012 až 2014.

Tab. 4.5 Ukazatele zadluženosti

Ukazatel	Rok		
	2012	2013	2014
Celková zadluženost	40,13 %	42,84 %	41,49 %
Podíl vlastního kapitálu na aktivech	59,87 %	57,16 %	58,51 %
Majetkový koeficient	1,67	1,75	1,71
Zadluženost vlastního kapitálu	67,04 %	74,96 %	70,92 %
Úrokové krytí	10,82	5,99	17,94
Úrokové zatížení	0,09	0,17	0,06

Zdroj: Příloha č. 10 – vlastní zpracování

Celková zadluženost

Celkovou zadluženost lze určit podílem cizího kapitálu a celkových aktiv. Udává, jaká část majetku je financována z cizích zdrojů. Doporučená hodnota celkové zadluženosti by se měla pohybovat v rozmezí 30-60 %. Dle tabulky 4.5 je patrný kolísavý vývoj hodnot celkové zadluženosti. Během sledovaného období se hodnoty pohybovaly v doporučeném rozmezí financování majetku z cizích zdrojů. Během let 2012 a 2013 došlo k nárůstu hodnoty z 40,13 % na 42,84 %. Nárůst zadluženosti byl zapříčiněn navýšením sumy cizích zdrojů, především se jednalo o krátkodobé závazky. V dalším roce lze pak hovořit o poklesu hodnoty

celkové zadluženosti způsobeným nárůstem celkových aktiv o hodnotu vyšší, než tomu bylo u cizích zdrojů. Dle výsledovaných hodnot celkové zadluženosti by společnost mohla ještě použít k financování majetku cizí zdroje, čímž by se zvýšila i rentabilita podniku.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech

Z názvu ukazatele vyplývá, že hodnotu lze stanovit poměrem vlastního kapitálu a celkových aktiv. Udává, jaká část majetku je financována z vlastních zdrojů. Dle tabulky 4.5 dosáhl nejvyššího podílu v roce 2012, kdy se hodnota rovnala 59,87 %. V následujícím roce hodnota podílu poklesla na 57,16 %. Pokles byl zapříčiněn snížením sumy vlastního kapitálu, převážně výsledku hospodaření běžného účetního období, a naopak navýšením sumy aktiv. Opačný vývoj byl registrován během let 2013 až 2014, kdy došlo k nárůstu hodnoty na 58,51 % díky navýšení hodnoty výsledku hospodaření běžného účetního období.

Majetkový koeficient

Majetkový koeficient, nebo-li finanční páka, je dán podílem celkových aktiv a vlastního kapitálu. Finanční páka znamená, že majetek je financován z vlastních zdrojů, ale ve větší míře z cizích zdrojů. Předpokládá se, že financování z cizích zdrojů je levnější než ze zdrojů vlastních, čímž stoupá i rentabilita a efektivita financování. Podíl cizích zdrojů na aktivech by ale neměl překročit 60 %. Během sledovaného období se hodnota ukazatele pohybovala mezi 1,67 až 1,75, kdy nejnižší hodnota byla vykázána v roce 2012 a nejvyšší o rok později. V roce 2014 byla vykázána hodnota pohybující se v rozmezí hodnot z předchozích roků, a to 1,71.

Zadluženost vlastního kapitálu

Zadluženost vlastního kapitálu vychází z podílu cizího a vlastního kapitálu. Udává množství Kč cizího kapitálu připadajícího na 1 Kč vlastního kapitálu. Z tabulky 4.5 vychází, že během sledovaného období byla suma cizího kapitálu vždy menší než suma vlastního kapitálu. Pokud by se sumy obou složek kapitálů rovnaly, výsledná hodnota by tvořila 100 %. V roce 2012 až 2014 byl sledován kolísavý trend hodnot. Nejvyšší hodnoty ukazatel dosáhl v roce 2013, a to 74,96 %. Během let 2012 a 2014 byly vykázány hodnoty nižší, 67,04 % v roce 2012 a 70,92 % v roce 2014. Snížení bylo zapříčiněno nárůstem celkového vlastního kapitálu.

Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí lze vyčíslit pomocí podílu zisku před zdaněním a úroky a celkových nákladových úroků. Udává, kolikrát je možné ze zisku uhradit nákladové úroky.

Minimální doporučená hodnota by měla být rovna 1,3. Dle tabulky 4.5 byla doporučená hodnota během sledovaných let mnohonásobně překročena. V roce 2012 činila 10,82. V následujícím roce byl zaznamenán propad na hodnotu 5,99, který byl zapříčiněn snížením výsledku hospodaření o více než dvojnásobek. Nejvyšší hodnota podílu byla vykázána v roce 2014, kdy naopak vzrostla hodnota výsledku hospodaření a tím i hodnota ukazatele, která dosahovala hodnoty 17,94.

Úrokové zatížení

Ukazatel úrokového krytí je protikladem ukazatele úrokového krytí. Vyjadřuje, jaká část zisku připadá na úhradu nákladových úroků. Z tabulky 4.5 vychází, že nejvyššího podílu ukazatel dosáhl v roce 2013, a to 0,17, což bylo zapříčiněno nejnižší sumou výsledku hospodaření za sledované období. Nejnižší hodnota byla vykázána v roce 2014, tj. 0,06. Tato skutečnost byla způsobena nejnižší hodnou nákladových úroků za sledované období.

4.4.4. Ukazatele aktivity

Pomocí ukazatelů aktivity lze stanovit, kolikrát za rok je podnik schopen veškerá aktiva nebo jednotlivé složky aktiv přeměnit na peněžní prostředky a jak dlouho tyto přeměny průměrně trvají. Ukazatele aktivity lze vyčíslit s použitím vzorců obrátky celkových aktiv a doby obratu aktiv. Tabulka 4.6 obsahuje hodnoty jednotlivých ukazatelů aktivity za sledované období 2012 až 2014 ve vybrané společnosti.

Tab. 4.6 Ukazatele aktivity

Ukazatel	Rok		
	2012	2013	2014
Obrátka celkových aktiv	1,32	1,12	1,88
Doba obratu aktiv	272,24	321,67	191,13
Doba obratu zásob	20,42	28,28	17,49
Doba obratu pohledávek	65,56	73,87	52,53
Doba obratu závazků	109,26	137,82	79,31

Zdroj: Příloha č. 11 – vlastní zpracování

Obrátka celkových aktiv

Ukazatel obrátky celkových aktiv lze určit pomocí poměru celkových tržeb a celkových aktiv. Udává, kolikrát je podnik schopen za rok přeměnit veškerá svá aktiva na peněžní prostředky. Doporučená hodnota ukazatele by měla být vyšší než 1. Z tabulky 4.6 je patrný kolísavý vývoj ukazatele obrátky celkových aktiv. Během let 2012 až 2013 byl vysledován

pokles z hodnoty 1,32 na 1,12. Pokles byl zapříčiněn snížením tržeb a naopak navýšením celkových aktiv. V dalším roce naopak se ukazatel vyhoupl na hodnotu 1,88. Z pohledu společnosti lze konstatovat, že efektivně využívá svůj majetek a během jednoho roku je schopna jej přeměnit na peníze takřka dvakrát.

Doba obratu aktiv

Ukazatel doby obratu aktiv je dán podílem celkových aktiv násobených počtem dnů v roce ku tržbám. Značí počet dnů, za které je společnost schopna přeměnit svá celková aktiva na peněžní prostředky. Hodnoty z tabulky 4.6 vymezují, že během let 2012 až 2013 je společnost schopna přeměnit svá aktiva na peníze za dobu delší než půl roku. V roce 2013 ukazatel vykázal hodnotu téměř 322 dnů. Nejnižší hodnoty bylo dosaženo v roce 2014, a to 191,13 dnů. Pokles byl ovlivněn především skoro zdvojnásobením tržeb.

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob vychází z poměru zásob krát počet dnů v roce ku celkovým tržbám. Ukazatel doby obratu zásob vymezuje počet dnů potřebných ke zpeněžení zásob (materiálu, výrobků, zboží, polotovarů apod.). Vývoj hodnot ukazatele obsažených v tabulce 4.6 byl nerovnoměrný. V roce 2012 byla společnost schopna přeměnit své zásoby na peníze za více než 20 dnů. V dalším roce však tato hodnota narostla o 8 dnů, tj. 28,28 dnů. Během následujícího roku bylo zaznamenáno snížení doby vázanosti peněžních prostředků v zásobách na 17,49 dnů.

Doba obratu pohledávek

Dobu obratu pohledávek lze stanovit dle podílu pohledávek násobených 360 dny ku celkovým tržbám. Udává počet dnů, za které průměrně dlužníci platí své závazky společnosti. Dle tabulky 4.6 se doba pohybovala mezi 52 až 74 dny. Nejvyšší doby splatnosti podnik docílil v roce 2013, kdy došlo ke snížení celkových tržeb. Naopak nejnižší hodnota byla vykázána v roce 2014, a to 52,53 dnů. V roce 2012 se doba vázanosti peněz v pohledávkách pohybovala mezi hodnotami následujících dvou let, a to 65,56 dnů. Pro společnost je důležité, aby doba obratu pohledávek byla kratší než doba obratu závazků pro zachování likvidity a finanční stability.

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků vychází z poměru závazků násobených 360 dny a tržeb. Z výsledků lze stanovit dobu, za kterou průměrně platíme své závazky vůči dodavatelům, státu, zaměstnancům, společníkům apod. Z tabulky 4.6 je zjevný kolísavý vývoj hodnot ukazatele. V roce 2012 činila průměrná doba placení závazků 109,26 dnů. V následujícím roce bylo zaznamenáno navýšení o více než 30 dnů, tj. 137,82 dnů. Nejnižší hodnoty doby obratu závazků bylo dosaženo až v roce 2014, a to 79,31 dnů. Této nejnižší hodnoty bylo docíleno především kvůli dvojnásobnému zvýšení tržeb a mírnému zvýšení závazků. Během sledovaného období v každém roce společnost dosáhla kratší doby splatnosti pohledávek než u splatnosti závazků. Tuto informaci především uvítají možní budoucí i současní investoři, dodavatelé či odběratelé.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení finanční situace vybrané společnosti ZK Design a. s., která se zabývá především výrobou a prodejem regálové techniky, propagačních displayů, kooperačních kovových výrobků, školního a kancelářského nábytku, včetně návrhů a realizace. Společnost ZK Design a. s. působí na českém i zahraničním trhu více než 15 let. Za tuto dobu si vybudovala výrazné postavení na trhu. Je společností prosperující a významnou. Zhodnocení finančního zdraví společnosti bylo provedeno za období 2012 až 2014, a to na základě informací získaných z výročních zpráv společnosti a účetních výkazů v nich obsažených. Finanční analýza byla provedena pomocí metod absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů.

Bakalářská práce byla rozdělena na 2 části – teoretickou a praktickou část. V teoretické části je popsána metodika finanční analýzy. Obsahem jsou základní informace o smyslu finanční analýzy, metody aplikace finanční analýzy a význam zjištěných výsledných hodnot. Další úsek je věnován představení analyzované společnosti ZK Design a. s., na které byla finanční analýza uplatněna. Praktická část zahrnuje zjištěné výsledné hodnoty jednotlivých zvolených ukazatelů, které vycházejí z reálných hodnot uvedených v jednotlivých účetních výkazech za období 2012 až 2014. Závěr je věnován zhodnocení dosažených výsledků a doporučením, které mohou vést ke zlepšení celkových výsledků a vyvarování se případných chyb.

Na základě zjištěných výsledků finanční analýzy společnosti ZK Design a. s. lze konstatovat, že společnost dosahovala nadprůměrných hodnot téměř u všech sledovaných ukazatelů. Hodnoty se pohybují v obecně doporučovaných rozmezích a na základě těchto zjištění lze tuto společnost považovat za perspektivní i v budoucnosti pro případné investory či obchodní partnery. V každém roce sledovaného období dosahovala společnost kladného, a v ne malých hodnotách se pohybujícího, výsledku hospodaření, díky kterému si společnost může dovolit další investice vedoucí ke zmodernizování pracovišť, strojů či výrobních technologií, k prohlubování vzdělávání zaměstnanců nebo část použít jako motivační prostředek zaměstnanců.

Mezi silné stránky společnosti lze zařadit ukazatele likvidity, zadluženosti a rentability. Během sledovaného období společnost vykazovala v každém roce dostatečné množství oběžného majetku. To svědčí o dobrém zdraví společnosti, společnost je schopná neprodleně uhradit splatné závazky a nedostane se tak do finančních nesnází. Pro budoucí věřitele je to z ekonomického hlediska pozitivní informace. Dosažení zisku je pro každou společnost jednou

z hlavních priorit. Společnost ZK Design a. s., dle provedených analýz, byla schopna v každém roce vytvořit zisk, který v následujícím roce (případně i dalších následujících letech) efektivně zhodnocoval vložené prostředky. Mezi roky 2012 až 2014 si společnost udržovala větší míru zastoupení vlastních zdrojů než cizích. Financování z převážně části vlastními zdroji je považováno za dražší zdroj financování, ale přináší s sebou menší riziko. Hodnoty zadluženosti se pohybovaly v obecně doporučeném rozmezí. V případě, že by společnost chtěla zvýšit efektivnost zhodnocování vlastních zdrojů, mohla by v menší míře použít k financování i cizí zdroje. Vzrostla by rentabilita společnosti, ale tím i zadluženost. Výsledné hodnoty ukazatelů poukazují, že se jedná o stabilní, prosperující společnost, která je schopna efektivně pracovat s majetkem a zdroji financování. Do budoucna má značný potenciál stát se jednou z nejvýznamnějších společností ve svém oboru na tuzemském trhu.

Mezi slabé stránky společnosti lze zařadit ukazatele aktivity, tedy především dobu splatnosti pohledávek a závazků, u kterých byly zjištěny vyšší hodnoty ukazatelů. Pohledávky po splatnosti mohou vést k finanční nestabilitě společnosti, následně i k platební neschopnosti. Finanční prostředky vázané v pohledávkách nelze dále investovat či zhodnocovat. Za pozitivní jev lze považovat, že doba splatnosti pohledávek byla kratší než doba splatnosti závazků. Společnost by měl být obezřetná při výběru svých obchodních partnerů a vyžadovat úhradu v době splatnosti s případnými sankcemi za nedodržování lhůt. Kontrola a následné vymáhání dodržování doby splatnosti pohledávek v odběratelských vztazích umožňují získávání finančních prostředků na úhradu závazků v dodavatelských vztazích a tím zabránění možným pokutám a sankcím za pozdní úhrady splatných závazků. Ostatní volné peněžní prostředky lze pak dále výhodněji investovat či jinak použít.

Dle dosažených výsledků společnosti za období 2012 až 2014 lze považovat za nejúspěšnější rok 2014, ve kterém společnost vykázala pozitivní nárůst hodnot aplikovaných ukazatelů oproti rokům minulým. V žádném z analyzovaných let však společnost nedosáhla nijak významných nepříznivých hodnot ukazatelů. Během dalších lze očekávat komplexní růst společnosti.

Společnost by se měla především zaměřit na platební morálku odběratelů, apelovat na dodržování lhůt splatnosti z odběratelských vztahů, řešit dodávku zboží např. prostřednictvím zálohových plateb před dodávkou zboží, případně spolupráci s odběrateli, kteří lhůty splatnosti porušují opakovaně, ukončit. V naléhavých případech lze uvažovat o postoupení pohledávek faktoringovým společností nebo forfaitingovým společností (v případě zahraničních odběratelů). Z výsledků finančních analýz lze konstatovat, že společnosti nehrozí finanční problémy, pokud se bude hospodařit stejným způsobem jako doposud. Volné prostředky je

schopná využít k dalším investicím a rozvoji společnosti. Dalším doporučením je provádět finanční analýzy v kratších časových intervalech než doposud a minimalizovat tak případné chyby a odchylky z nich plynoucí.

Seznam použité literatury

Odborné knihy

- [1] DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku* 3. vyd. Praha Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- [2] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8
- [3] MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. *Finanční analýza*. 2. vyd. Praha: Aspi, 2006. 224 s. ISBN 80-7357-219-2.
- [4] PAULÍK, Dušan a kol. *Základy financí a meny*. Trenčín: Inštitút aplikovaného manažmentu, 2012. 313 s. ISBN 978-80-89600-06-9.
- [5] PILÁŘOVÁ, Ivana a Jana PILÁTOVÁ. *Účetní závěrka, základ daně a finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2014*. 7. vydání. Praha: 1. VOX a. s. 2014. 208 s. ISBN 978-80-87480-27-4
- [6] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 160 s. ISBN 978-80-247-5534-2.
- [7] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. vyd. Brno: Computer Press. 2011. 160 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [8] ŠEBESTÍKOVÁ, Viola. *Účetní operace kapitálových společností*. 3. vyd. Praha Grada Publishing. 2011. 256 s. ISBN 978-80-247-4018-8

Ostatní zdroje

- [9] BĚHOUNEK, Pavel. *Změny v účetnictví pro rok 2016*. In: *behounek.eu* [online]. 24. 2. 2016 [cit. 30. 3. 2016]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/ucto2016/>
- [10] Interní materiály společnosti ZK Design a.s.
- [11] Výroční zprávy ZK Design a.s.
- [12] ZK DESIGN. *O firmě*. [online]. [cit. 20. 11. 2015]. Dostupné z: <http://zkdesign.cz/dotační%20programy%20EU%20a%20MPO~c32>
- [13] ZK DESIGN. *O firmě*. [online]. [cit. 23. 11. 2015]. Dostupné z: <http://zkdesign.cz/ISO%20certifikace~c190>
- [14] ZK DESIGN. *O firmě*. [online]. [cit. 24. 11. 2015]. Dostupné z: <http://zkdesign.cz/zaměstnanci~c31>
- [15] ZK DESIGN. *Technologie*. [online]. [cit. 28. 11. 2015]. Dostupné z: <http://zkdesign.cz/technologie~c4>

Seznam zkratk

Δ BÚ	změna bankovních úvěrů
Δ DA	přírůstek dlouhodobých aktiv (investice)
Δ KCP	změna krátkodobého finančního majetku
Δ KZSV	změna krátkodobý závazků
Δ NZ	změna nerozděleného zisku minulých let
Δ POHL	změna stavu pohledávek
Δ ZAS	změna stavu zásob
a.s.	akciová společnost
CF	cash flow
CF _{cel}	cash flow celkem
CF _{fin}	cash flow z finanční činnosti
CF _{inv}	cash flow z investiční činnosti
CF _{prov}	cash flow z provozní činnosti
ČPK	čistý pracovní kapitál
D	daň z příjmů za běžnou činnost
DIV	dividendy
DM	dlouhodobý majetek
EA	emise akcií
EAT	čistý zisk
EAT	zisk po zdanění
EBIT	zisk před úhradou úroků a daní
EBT	zisk před zdaněním
EU	Evropská unie
N _f	náklady z finanční činnosti
N _p	provozní náklady
ODP	odpisy
ROA	rentabilita aktiv
ROCE	rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
ROS _{EAT}	rentabilita tržeb s čistým ziskem

ROS_{EBIT}	rentabilita tržeb se ziskem před zdaněním a úroky
Sb.	sbírky
T_p	tržby za prodej vlastních výrobků služeb
v.o.s.	veřejná obchodní společnost
V_f	výnosy z finanční činnosti
VH	výsledek hospodaření po zdanění
VH_f	výsledek hospodaření z finanční činnosti
VH_p	provozní výsledek hospodaření
VZZ	výkaz zisku a ztráty

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do její skutečné výše).

V Ostravě dne 6. 5. 2016

.....
Alžběta Marková

Seznam příloh

Příloha č. 1	Rozvaha - AKTIVA
Příloha č. 2	Rozvaha - PASIVA
Příloha č. 3	Výkaz zisku a ztráty
Příloha č. 4	Horizontální analýza rozvahy
Příloha č. 5	Horizontální analýza VZZ
Příloha č. 6	Vertikální analýza rozvahy a VZZ
Příloha č. 7	Čistý pracovní kapitál
Příloha č. 8	Ukazatele likvidity
Příloha č. 9	Ukazatele rentability
Příloha č. 10	Ukazatele zadluženosti
Příloha č. 11	Ukazatele aktivity